

PLA DE BARRIS

2025/2028

EL VERDUM



PLA DE BARRIS DEL VERDUM 2025-2028

EDITA
Ajuntament de Barcelona
Foment de Ciutat
Carrer del Pintor Fortuny, 17-19 08001 El Raval, Barcelona
www.ajuntament.barcelona/fomentdeciutat
www.barcelona.cat/pladebarris

Edició: maig de 2025

Tots els drets reservats
© de l'edició: Ajuntament de Barcelona
© dels textos: Ajuntament de Barcelona

Índex

Introducció	6
-------------	---

Radiografia dels barris: dades i diagnosi	16
--	----

1. Situació actual del Verdum	17
1.1. Plànols de referència: ubicació i caracterització urbana	18
1.2. Indicadors clau: dades comparatives amb la ciutat	22
1.3. Mapes d'anàlisi territorial: adaptació climàtica i espai públic	26
1.4. Vulnerabilitat per col·lectius prioritaris: visualització de dades	29
1.5. Principals conclusions i vectors d'anàlisi	38
2. Polítiques públiques vigents	39
3. Impacte i evolució 2016-2024	42
3.1. Resum dels avenços per àmbits d'actuació	42
3.2. Mapa d'inversions executades	49
3.3. Reptes de futur i línies de treball	51

Estratègies i accions per a la transformació	52
---	----

• Educació i cultura	54
• Espai públic i accessibilitat	66
• Habitatge i rehabilitació	69
• Salut, benestar i comunitat	71
• Desenvolupament socioeconòmic i ocupació	87
• Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà	96

Annex: Visió global i resum d'inversions	100
---	-----

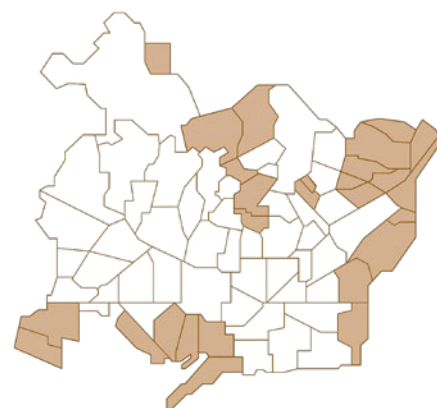
Introducció

Les ciutats contemporànies han experimentat una creixent desigualtat socioeconòmica al llarg de les darreres dècades, un fenomen que s'ha vist accentuat per la globalització, la terciarització dels sistemes productius urbans i diverses crisis econòmiques. Segons l'Institut Metròpoli, en el seu informe *La vulnerabilitat urbana i el Pla de Barris de Barcelona*, aquesta desigualtat es manifesta especialment en la segregació residencial socioeconòmica, que genera ciutats fragmentades amb barris que acumulen dèficits estructurals i perpetuen la desigualtat d'oportunitats entre la seva població.

Davant d'aquest escenari, les polítiques redistributives han esdevingut una eina essencial per combatre la desigualtat urbana. Així va néixer el Pla de Barris, un programa municipal que ara encara la seva tercera edició. Un dels punts d'inflexió en aquest tipus d'intervenció va ser la Llei de barris del 2004, impulsada per la Generalitat, que va introduir un model d'intervenció integral cofinançat amb els ajuntaments. Aquest enfocament posava el focus en la regeneració urbanística i social dels barris més vulnerables, i obria el camí a nous models d'accions integrades.

L'any 2016, l'Ajuntament de Barcelona va fer un pas més enllà amb la creació del Pla de Barris, una iniciativa finançada íntegrament amb pressupost municipal i que, a diferència de la Llei de barris, aprofundeix en la transformació social amb un èmfasi especial en l'educació com a eix central de la intervenció. El Pla també aposta per la participació activa del veïnat en el disseny i execució de les accions, i promou una governança col·laborativa i una implementació adaptada a les necessitats de cada territori.

Amb dues edicions implementades, l'avaluació del Pla de Barris el 2024 va evidenciar una reducció de la vulnerabilitat urbana als barris d'intervenció, en què destacava la millora dels ingressos familiars i la reducció de l'abandonament prematur dels estudis com a factors clau d'aquest progrés. No obstant això, també es van detectar desigualtats persistents i l'augment de la segregació residencial socioeconòmica, aspectes que suggereixen la necessitat de polítiques correctores més estructurals i sostingudes en el temps.



27 barris
de
7 districtes



Fins a 300
milions d'euros
i 15 milions d'euros destinats
exclusivament als plans singulars

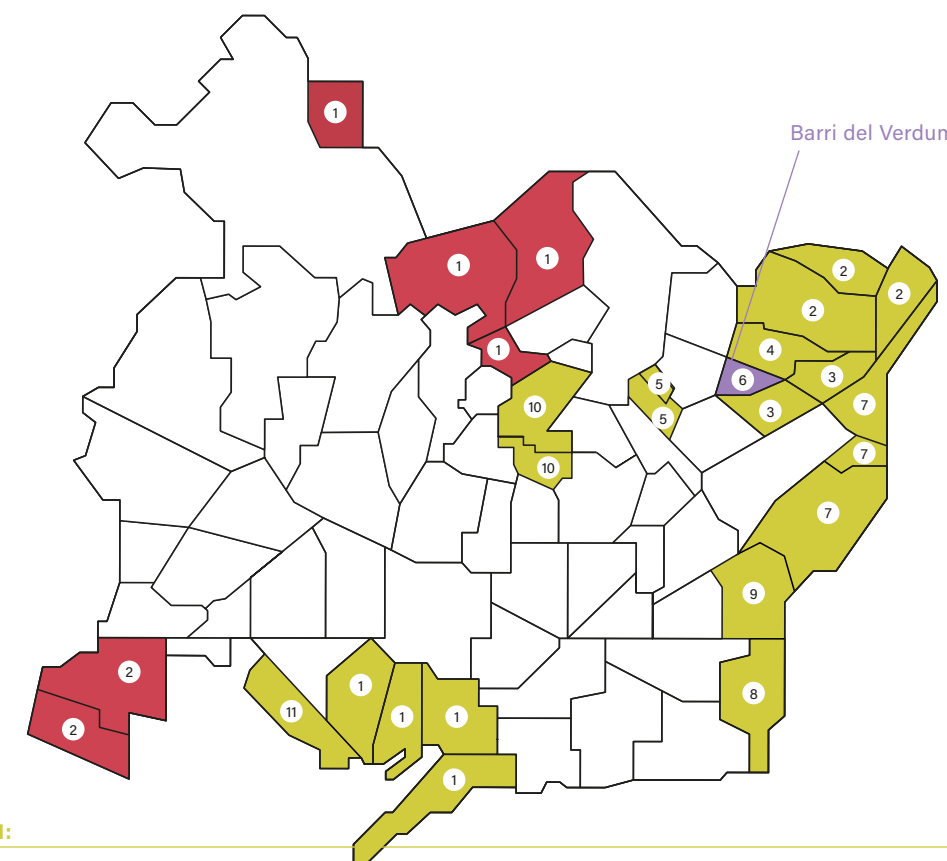
438.000
persones



Els barris del Pla de Barris a Barcelona

Aquesta tercera edició del Pla de Barris (2025-2028) parteix d'aquesta experiència acumulada i proposa una estratègia d'intervenció més focalitzada i adaptada a les especificitats dels territoris. El nou Pla amplia el seu abast a 27 barris de 7 districtes, amb una doble estratègia d'actuació: els plans de barris que s'implementen íntegrament als barris amb un alt IVU (índex de Vulnerabilitat Urbana) i els plans singulars per a territoris amb característiques úniques que

provoquen desigualtats pròpies com l'orografia complexa dels barris de muntanya o la previsió d'un creixement de població immediat al barri de la Marina. Així mateix, s'incorpora una mirada més estratègica segons quatre perfils prioritaris: adolescents, persones grans, dones i població migrada, per tal de garantir una intervenció que abordi de manera transversal les diverses dimensions de la desigualtat.



11 PLANS DE BARRI:

A Ciutat Vella:

- 1 Pla de Barris de Ciutat Vella: el Raval, el Gòtic, Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera, i la Barceloneta

A Nou Barris:

- 2 Pla de Barris de Zona Nord: Vallbona, Ciutat Meridiana, Torre Baró
- 3 Pla de Barris de la Trinitat Nova i la Prosperitat
- 4 Pla de Barris de les Roquetes
- 5 Pla de Barris del Turó de la Peira i Can Peguera
- 6 Pla de Barris del Verdum

A Sant Andreu:

- 7 Pla de Barris de la Trinitat Vella, el Bon Pastor i Baró de Viver

A Sant Martí:

- 8 Pla de Barris del Besòs i el Maresme

- 9 Pla de Barris de la Verneda i la Pau

A Horta-Guinardó:

- 10 Pla de Barris del Carmel i Can Baró

A Sants-Montjuïc:

- 11 Pla de Barris del Poble-sec

2 PLANS SINGULARS:

A Horta-Guinardó i a Sarrià - Sant Gervasi:

- 1 Pla singular de barris de muntanya: Sant Genís dels Agudells, Montbau, la Teixonera i les Planes

A Sants-Montjuïc

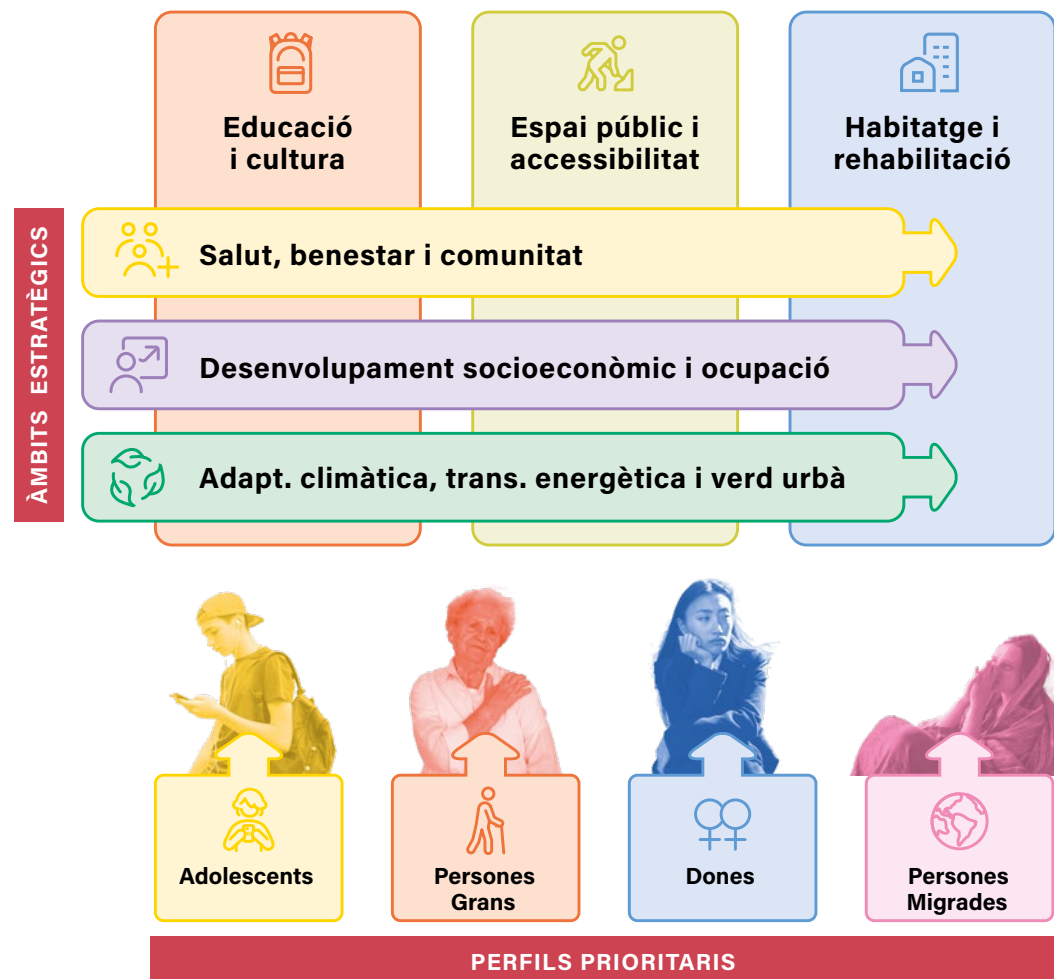
- 2 Pla singular de la Marina: la Marina del Prat Vermell i la Marina de Port

Després de dues edicions, el Pla de Barris s'ha consolidat com una política d'intervenció integral per reduir les desigualtats entre els barris de Barcelona. Des del seu inici, el programa s'ha basat en una intervenció intensiva i extraordinària en tots aquells àmbits que influeixen en les desigualtats socials, urbanes i residencials. L'objectiu és generar noves oportunitats als territoris per mitigar tant les causes com els efectes d'aquestes desigualtats a llarg termini.

Aquesta tercera edició manté l'aposta per una intervenció integral, però redefineix els àmbits d'actuació, i concentra els esforços en tres eixos prioritaris: **educació i cultura, espai públic i accessibilitat, i habitatge i rehabilitació**. Però sense deixar d'intervenir en altres àmbits estratègics: **salut, benestar i comunitat; desenvolupament socioeconòmic i ocupació, i adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà**.

El Pla de Barris 25-28 reforça la seva vocació transversal, articulant projectes des d'enfocaments diversos i complementaris. Alhora, es manté el compromís amb una intervenció de proximitat, i adapta cada acció a la realitat i les necessitats específiques de cada territori.

A més, aquesta nova edició posa un èmfasi especial en quatre perfils prioritaris: **adolescents, persones grans, dones i persones migrants**. Sense deixar de treballar amb la població general dels barris, es vol incidir especialment en aquests perfils, que acumulen més capes de vulnerabilitat i necessiten un suport reforçat.



Els grans objectius del Pla de Barris



Educació i cultura

1 Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que **ajudin a assentar les seves competències bàsiques**, i per tal que augmentin les **eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament**.



2 Consolidar els projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen **promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural**.





Espai públic i accessibilitat

3 Transformar, dignificar i revitalitzar l'espai públic per fer-lo més inclusiu, accessible i acollidor.



4 Potenciar la **funció social de l'espai públic** per tal de contribuir a unes dinàmiques d'ús que fomentin la cohesió, la socialització i la vida comunitària, mentre es dedica especial atenció a les **necessitats d'adolescents, persones grans, dones i persones migrades**.



Habitatge i rehabilitació

5 Rehabilitar el **parc residencial** a fi de garantir que es prioritzen les intervencions en els entorns i les llars més vulnerables i que més ho necessiten.



6 Treballar amb **les comunitats** de veïns amb l'objectiu d'**enfortir-les, fomentar la cohesió social i millorar la convivència i l'enxarxament al barri**.



Salut, benestar i comunitat

7 Posar l'atenció en el **benestar emocional**, principalment dels adolescents i joves, dones i persones migrants, i promoure projectes (i aportar eines) que puguin **ajudar a gestionar**, a ells i a les seves famílies, les **"càrregues emocionals" derivades del context de vulnerabilitat i etapa vital en què es troben**.



8 Promoure **projectes d'arrel comunitària** que ajudin a **generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència**. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.



9 Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la **vida associativa i els espais de participació** als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.





Desenvolupament socioeconòmic i ocupació

10

Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: **dones, joves i persones migrants**, amb una **mirada integral** dels seus processos vitals a través de la **formació ocupacional i el foment de la contractació**.



11

Impulsar activitats socioeconòmiques per tal de **fomentar la vitalitat dels barris i els seus carrers**.



Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

12

Adaptar l'espai públic i els equipaments de la ciutat a la nova realitat climàtica i social **a fi de potenciar la infraestructura verda i els espais d'ombra** i millorar-ne la connectivitat per tal d'apropar-los als veïns.



13

Promoure projectes amb retorn social que facilitin l'**accés a l'energia neta** i fomentin l'**eficiència i l'estalvi d'energia**, especialment en les **llars amb major situació de vulnerabilitat**, per contribuir a la descarbonització, la reducció d'emissions i la lluita contra la pobresa energètica.



Governança

El Pla de Barris es regeix per un model de governança dissenyat per garantir la màxima coordinació institucional, la implicació ciutadana i l'impacte real al territori. Aquest model articula diversos nivells de treball —institucional, tècnic i comunitari— que interactuen per fer possible una acció pública integral, transversal i propera.

Foment de Ciutat: coordinació estratègica i execució integrada

L'Ajuntament de Barcelona ha encarregat a la societat municipal **Foment de Ciutat** la gestió i coordinació de la tercera edició del Pla de Barris. Aquesta entitat, amb una àmplia experiència en projectes complexos i multidisciplinaris, actua com a catalitzador del desplegament del Pla, i n'assegura la **transversalitat** i la **coherència**. Foment de Ciutat no executa directament totes les actuacions, però sí que impulsa i coordina totes les accions previstes, en col·laboració amb els serveis municipals i agents del territori. Aquesta tasca es duu a terme a través d'un **equip especialitzat i proper als barris**, encapçalat pel departament del Pla de Barris, format per una **direcció**, tres **coordinadores d'àmbit** i **deu caps de projecte**. Cada cap de projecte, amb dedicació exclusiva, fa de **pont entre el veïnat i l'administració**, i assegura l'adequació de les polítiques públiques a les realitats locals.

A més, en aquesta edició, Foment de Ciutat assumeix també la gestió de totes les inversions del Pla, per tal d'afavorir **un enfocament més integrador i adaptat a les necessitats comunitàries**.

Tres nivells de coordinació institucional

El model de governança es divideix en tres grans nivells que en garanteixen la viabilitat i eficiència:

1. Òrgans de seguiment polític

El **lideratge polític** del Pla de Barris recau en l'Alcaldia de Barcelona, a través de la **Regidoria del Pla de Barris** i és des del **Consell d'Administració de Foment de Ciutat** que se supervisa l'**execució tècnica i econòmica** de l'encàrrec municipal.

2. Governança interna de l'Ajuntament

El Pla consta de diversos espais de coordinació tècnica i estratègica:

- Un **comitè municipal** amb totes les àrees i els districtes implicats.
- **Taules sectorials** per definir estratègies conjuntes en àmbits, com ara educació, habitatge o activació econòmica.
- **Taules gerencials** als districtes per a la coordinació estratègica local.
- **Taules executives**, amb els caps de projecte i tècnics de territori, per fer-ne el seguiment operatiu.

A **Nou Barris**, on el desplegament és especialment intens, s'ha incorporat un perfil de coordinació intermedi per reforçar l'articulació entre caps de projecte i estructura gerencial.

3. Treball amb el territori, el veïnat i les entitats

El Pla promou una coproducció real de les polítiques públiques a través de **comissions de seguiment** a cada barri i taules de treball comunitari, que permeten a la ciutadania incidir en totes les fases del Pla. Aquest enfocament participatiu es desplega de manera continuada, no només en la fase de disseny sinó també en l'execució i avaluació.

El Consell Assessor: avaluació, innovació i mirada internacional

Des del 2016, el Consell Assessor del Pla de Barris ha estat clau per a l'**acompanyament**, l'**avaluació** i la **projecció** del programa. En aquesta tercera edició, es transforma en un espai orientat a l'estudi i la innovació de les polítiques contra la desigualtat, amb tres eixos clau:

- **Avaluació**: seguiment de l'impacte del Pla en termes socials, comunitaris i de recursos.
- **Innovació**: anàlisi qualitativa i comparativa amb polítiques d'altres ciutats.
- **Internacionalització**: intercanvi de coneixements amb altres municipis catalans, europeus i mediterranis.

Participació ciutadana: una base per a la coproducció

El procés de disseny del Pla de Barris 2025-2028 ha comptat amb un ampli procés participatiu, tal com estableix el Reglament de participació ciutadana. Entre setembre del 2024 i febrer del 2025, s'han celebrat **sessions informatives, jornades de debat i qüestionaris oberts** tant a escala de ciutat com a escala de barri, amb l'objectiu d'**incorporar el coneixement** i les **propostes de la ciutadania** i els agents de proximitat.

La participació continua durant tot el cicle del Pla mitjançant:

- Comissions de seguiment de cada barri.
- Taules de treball temàtiques.
- Processos específics de participació associats a accions concretes, com ara millores de l'espai públic.

Treball comunitari

El Pla de Barris té una forta vocació comunitària, amb una metodologia basada en:

- Diagnosi compartida del territori.
- Impuls d'accions que reforcin iniciatives existents.
- Desenvolupament de projectes integrals amb participació activa del teixit local.
- Presència als espais comunitaris del barri.
- Enfortiment dels vincles socials i del teixit associatiu.

Aquest plantejament busca empoderar la comunitat, generar autonomia i promoure la corresponsabilitat en la transformació del barri.



Radiografia dels barris: dades i diagnosi

1. Situació actual del Verdum



1.1. Plànols de referència: ubicació i caracterització urbana

Descripció urbana i encaix territorial

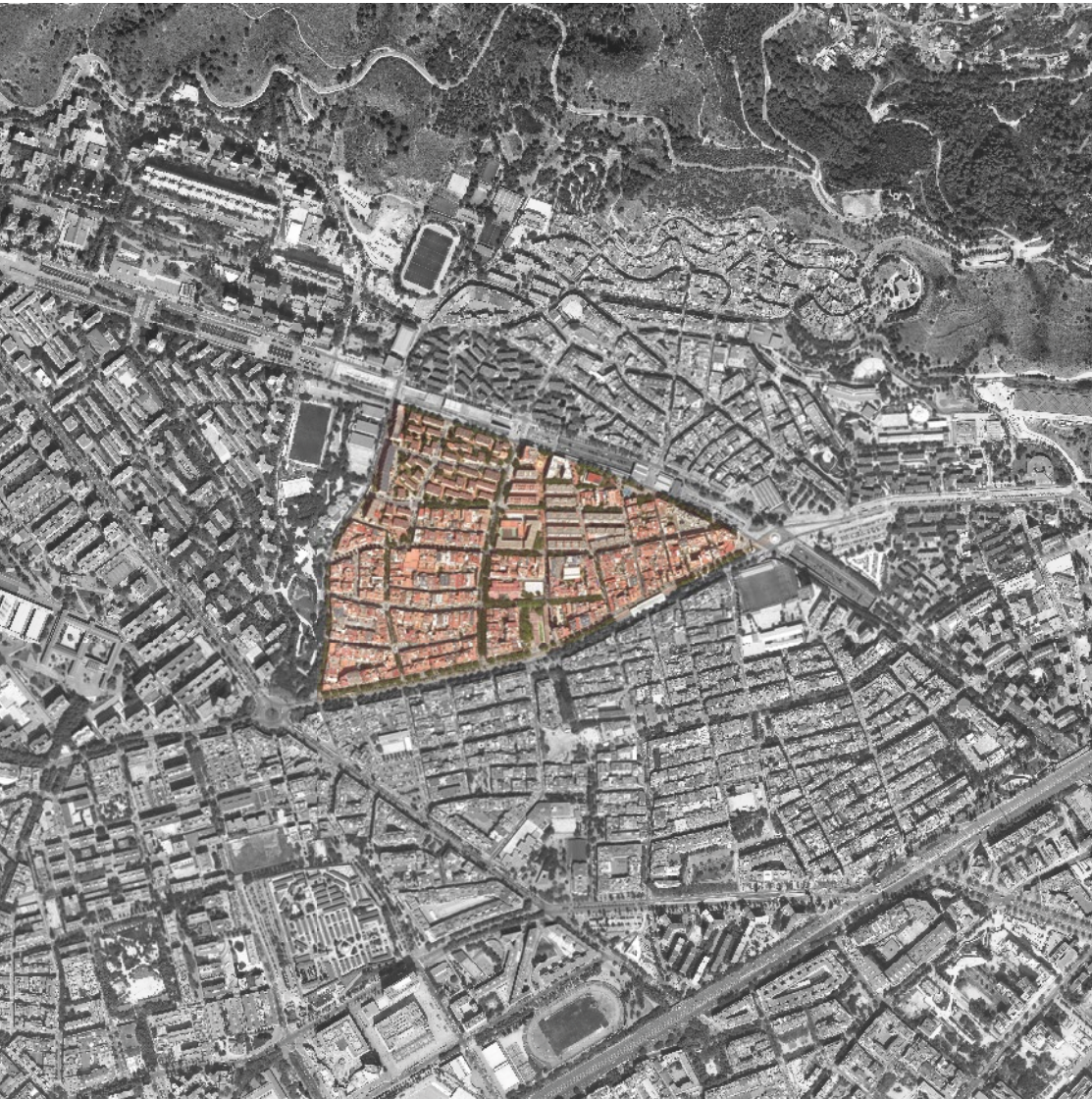
El barri del Verdum és un espai de forma triangular situat al centre del districte de Nou Barris a uns 6 km del centre de la ciutat de Barcelona. Un barri petit, amb una població de **12.774 habitants** (Oficina Municipal de Dades 2024), amb una superfície de **23,7 hectàrees** i una densitat de població de **551 habitants per hectàrea**.

El barri està delimitat per tres eixos viaris de rellevància: **via Favència** pel nord (que fa de frontera amb les Roquetes), **via Júlia** pel sud (que delimita amb el barri de la Prosperitat) i el **carrer de l'Artesania**, que tanca el triangle per ponent i fa de frontera entre Verdum i la Guineueta.

Verdum s'ha anat configurant a partir de la construcció col·lectiva i de dues promocions principals d'habitatge: l'Obra Sindical del Hogar i els

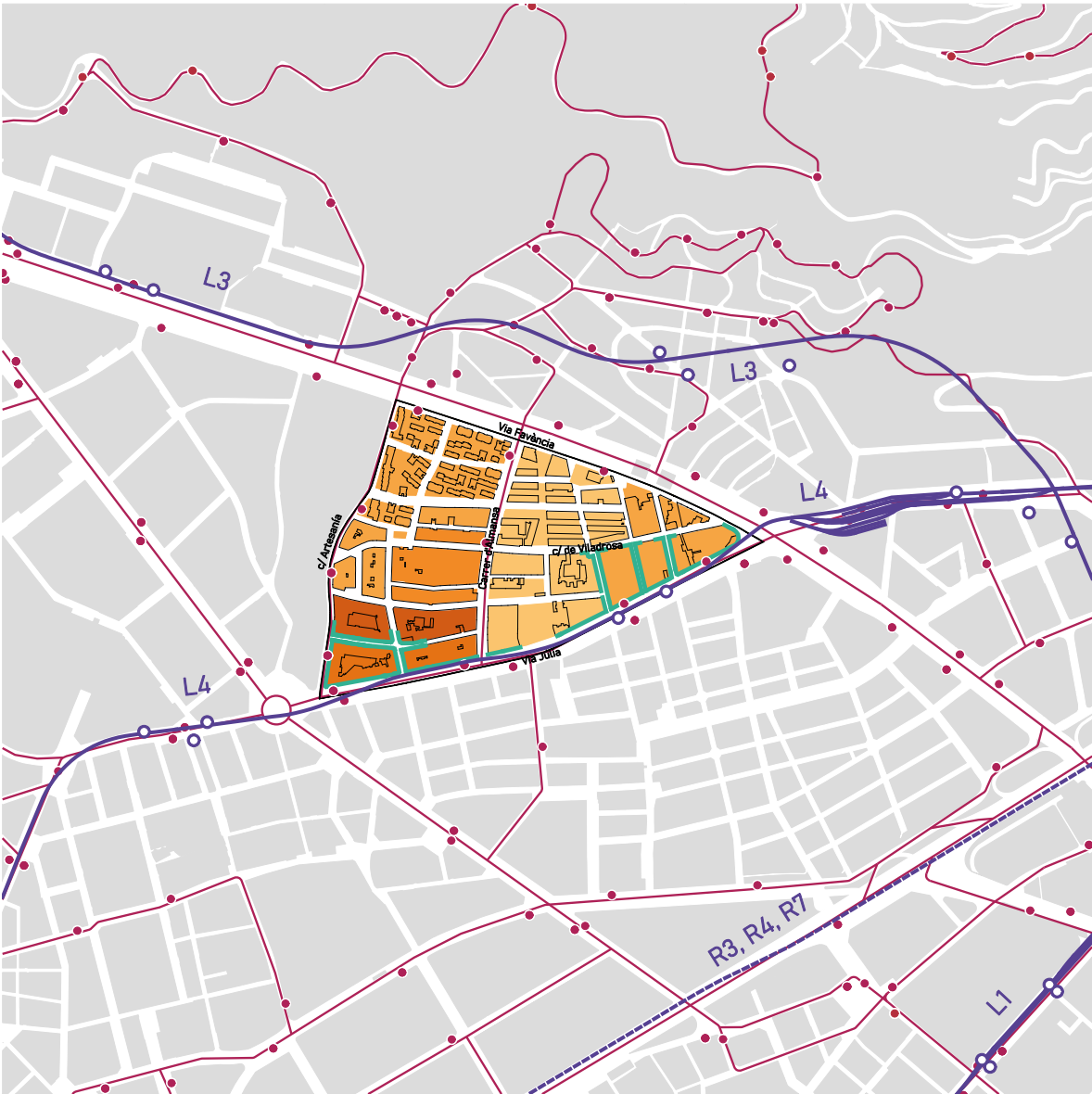
Habitatges del Governador. El barri es defineix segons tres àrees d'estructura urbana i dinàmiques socials; en primer lloc, la zona nord-oest, que correspon a la zona residencial creada per l'**Obra Sindical del Hogar** (entre 1954 i 1955), recentment rehabilitada, i que està formada per blocs de planta baixa i tres plantes amb pis. En aquesta zona es troba la plaça de Joan Riera, que es va obrir en el moment de la rehabilitació i que actualment té un espai de joc per a infants.

La zona que s'estableix per sota del carrer de Joan Riera, en la vessant sud-oest, correspon a la trama més compacta del barri i amb més densitat de població, és la zona que correspon als carrers de **Joaquim Valls, Casals i Cuberó i la Font d'en Canyelles**. En aquesta zona es troba la placeta de Charlot, que és la part més antiga del barri, i que recorda la figura de Carmel Tusquellas, conegut artísticament com a Charlot. Tusquellas, va combinar la seva faceta d'activista veïnal amb la de torero còmic.



A la zona nord-est del bari se situen les antigues **Cases del Governador**, per sobre dels carrers de Viladrosa i Joan Riera. Aquest polígon va ser enderrocat per la presència de ciment aluminós i amb els anys s'ha anat substituint pels blocs aïllats actuals i s'han anat alliberant les plantes baixes per a equipaments o usos comercials quan les cotes ho han permès. És precisament en aquesta zona on es concentra part de la vida comunitària per la

ubicació del Casal Comunitari de Verdum i algunes entitats veïnals i comunitàries, com l'Associació de Veïns, el Pla comunitari de Verdum, el **Centre Obert Muntanyès** i el **Casal Cívic i Comunitari**. Molt a prop també es troba la **plaça del Verdum**, que fa referència a l'ocell anomenat així i que és una plaça vital del barri, juntament amb la **plaça de Francesc Layret**.



DENSITAT DE POBLACIÓ		ACTIVITAT COMERCIAL	TRANSPORT PÚBLIC
0-120 h./ha	600-720 h./ha	Principals eixos comercials	Accessos a la xarxa ferroviària i metro
120-240 h./ha	720-840 h./ha	Centre comercial	Parades de bus
240-360 h./ha	840-1000 h./ha	Mercat	Xarxa de metro
360-480 h./ha	1000-1500 h./ha		Xarxa ferroviària (Rodalies i FGC)
480-600 h./ha	> 1500 h./ha		Xarxa de bus

• **Connectivitat i activitat comercial**

El Verdum disposa d'una àmplia xarxa de bus i de metro que connecta amb els serveis i equipaments de referència (**CAP i Centre de Serveis Socials**), així com amb els barris limítrofs, centre de Barcelona i, també amb punts de referència com l'estació de Sants, l'Hospital de Sant Joan de Déu i l'Hospital Vall Hebron.

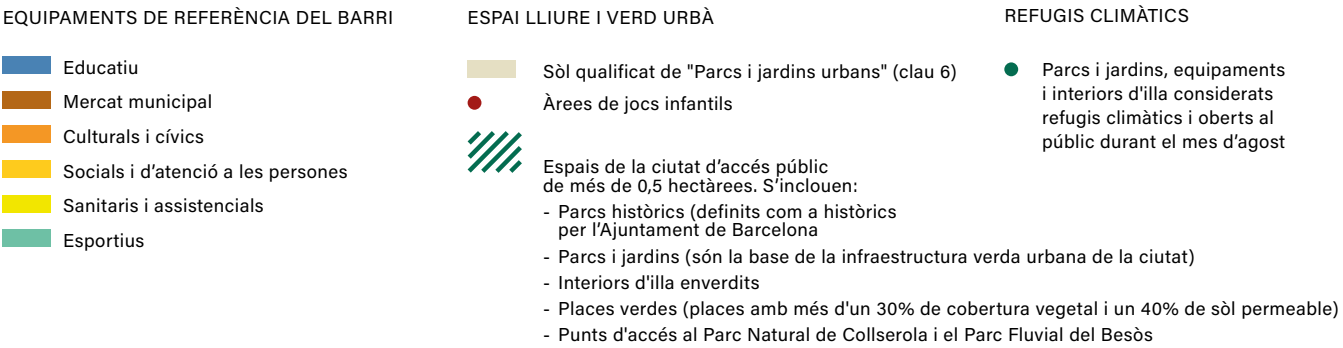
En relació amb l'activitat comercial, actualment hi ha hagut una davallada de comerços en alguns carrers concrets del barri. La creació de l'eix comercial **Nou Barris Centre Comerç** tracta de recuperar una línia comercial de continuïtat amb la creació de bulevards amb una línia de continuïtat des del **carrer del Doctor Pi i Molist** fins a la **Via Júlia**, que passa pel passeig de Verdum, i que mostra una oferta comercial plural i competitiva. A més, alguns dels carrers perpendiculars a via Júlia, com **Joaquim Valls, Batllori, Mas Duran i Font d'en Canyelles**, complementen l'oferta comercial de via Júlia, sobretot en els trams més propers a l'eix principal. El **carrer de Viladrosa**, que travessa el barri de punta a punta, també és contenidor de comerços, bars i serveis que generen certa activitat econòmica al barri.



• **El sistema d'equipaments**

El mapa d'equipaments de Verdum és deficitari pel que fa als serveis bàsics (CAP i Centre de Serveis Socials), ja que estan ubicats al barri de la Prosperitat. Verdum disposa d'un **3,5 % de sòl d'equipaments** en relació amb la superfície del seu territori; aquesta xifra és inferior al 10,1 % tant de districte com de ciutat.

La situació dels equipaments comunitaris existents a Verdum (**Casal de Barri, Casal Cívic i Comunitari** i el local de l'**Associació de Veïns i Veïnes**, per exemple) es concentra a la zona dels blocs residencials de les antigues Cases del Governador. Pel que fa als equipaments situats a la cobertura de la via Favència, la **Biblioteca de Roquetes** i l'**Espai Via Favència**, tot i pertànyer administrativament a les Roquetes, són utilitzats pels dos, ja que es troben a la frontera entre els dos barris.



EQUIPAMENTS DE REFERÈNCIA DEL VERDUM			
Equipaments docents		Equipaments culturals i cívics	
1	Centre de Formació de Persones Adultes Freire	9	Casal de Barri Verdum
2	Centre Educatiu Escola Pia - Luz Casanova	10	Casal Cívic Barcelona - Verdum Artesania
3	Llar d'Infants El Tren Groc	11	Centre Obert Muntanyès
4	Col·legi Sant Ferran (primària)	Equipaments sanitaris i assistencials	
5	Col·legi Sant Ferran (ESO)	12	Fundació Hospital de Dia de Nou Barris
6	Escola Marta Mata	13	Centre de dia Verdum
7	Llar d'Infants Prínceps 23 d'Abril	14	Centre Residencial Viladrosa
8	Escola Prínceps		

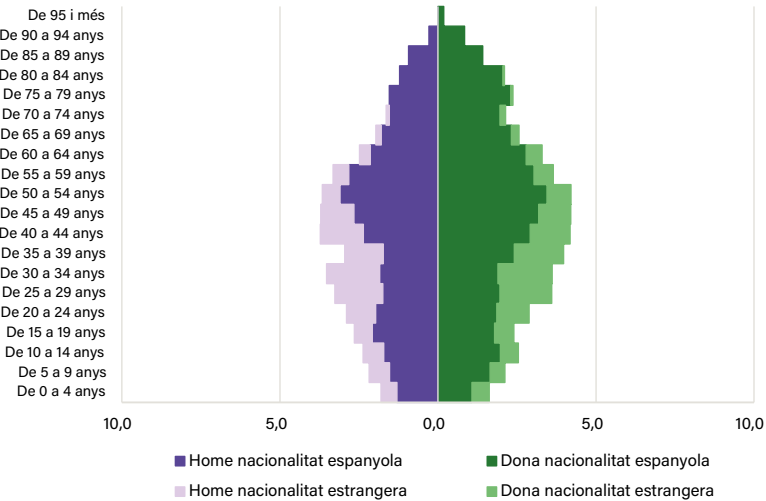
1.2. Indicadors clau: dades comparatives amb la ciutat

Segons dades de l'Oficina Municipal de Dades (2024), la població de Verdum és de **12.774 habitants**. La distribució per sexes és equilibrada amb un percentatge lleugerament superior de les dones. La major part de la població té entre els 40 i els 64 anys, amb una mitjana d'edat de 43,9 anys i un índex de sobreenvelliment del 19%. La població major de 65 anys que viu sola és del 30,6% (superior al 26,9% del districte) i la població de nacionalitat estrangera és del 24,6%, (lleugerament superior al districte, que és del 21,5%), i hi predominen les nacionalitats d'Hondures, Colòmbia i la Xina.



Demografia del barri del Verdum

Pla de Barris del Verdum. Barcelona, 2024.



Font: Institut Metròpoli.

Característiques demogràfiques del Pla de Barris del Verdum. Barcelona*

Característiques demogràfiques	
Edat mitjana de la població resident	43,9 anys
Població infantil i adolescent (0-17 anys)	16,0 %
Índex de sobreenvelliment	19,0 %
Població de nacionalitat estrangera	24,6 %

* Les últimes dades disponibles per als quatre indicadors són les següents: edat mitjana, 2020; població infantil i adolescent, 2021; índex de sobreenvelliment i població de nacionalitat estrangera, 2024.
Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat; Ajuntament de Barcelona, Padró municipal d'habitants, 2024.

Evolució de riscos socials i residencials (2015-2023)

Durant els darrers anys, el barri del **Verdum** ha experimentat una evolució positiva en diversos indicadors socials, especialment en l'àmbit educatiu. Els riscos vinculats a l'**abandonament prematur dels estudis** i al **fracàs escolar** han mostrat una **reducció destacada**, amb una davallada de **10,3 punts percentuals des del 2015** en el primer cas, i de **5 punts percentuals des del 2017** en el segon. Aquesta millora apunta a una **millor continuïtat educativa i rendiment escolar** entre els infants i joves del barri, resultat probablement de l'esforç conjunt de la comunitat educativa, les famílies i les polítiques municipals d'acompanyament escolar.

En paral·lel, també s'han **reduït de manera significativa altres indicadors de vulnerabilitat**, com la **pobresa** (−5,4 punts), la **taxa d'atur** (−4,3 punts) i l'obesitat infantil (−1,4 punts), en una tendència que evidencia un **cert reforçament del benestar i les oportunitats en el territori**.

Tanmateix, aquestes millores conviuen amb **noves realitats i desafiaments emergents**. En els darrers anys s'ha detectat un **augment de la presència de població estrangera en situació vulnerable** (+3,1 punts), així com un increment de l'**envelliment en solitud** (+2,7 punts), un fenomen especialment rellevant en un context de fragilitat de les xarxes de suport. A més, també ha crescut, tot i que de manera més moderada, el **nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques** (+1,5 punts), fet que posa en relleu la importància de continuar reforçant els suports dins i fora de l'aula.

Aquests indicadors, en conjunt, apunten a una **dinàmica de transformació social amb llums i ombres**, que cal continuar acompanyant amb polítiques públiques sensibles a les diferents realitats del barri i amb una mirada estructural i a llarg termini.

Indicadors de vulnerabilitat urbana del Pla de Barris del Verdum

Percentatge. Barcelona, 2015-2023

Eix d'actuació	Indicador	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Educació i cultura	Necessitats educatives específiques	n.d.	n.d.	9,5	9,7	10,2	11,0	n.d.	n.d.	n.d.
	Fracàs escolar	n.d.	n.d.	27,5	26,9	23,6	22,5	n.d.	n.d.	n.d.
	Abandonament prematur estudis	42,4	41,7	41,0	39,0	37,2	36,5	32,1	n.d.	n.d.
	Població jove no estudia ni treballa (NEET)	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	39,7	n.d.	n.d.
Habitatge	Qualitat constructiva deficient habitatges	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	n.d.	n.d.
	Habitatges amb escassa superfície resid encial	28,8	28,8	28,8	28,8	28,8	28,7	28,7	n.d.	n.d.
Salut, benestar i comunitat	Problemes de salut mental	22,4	23,4	24,1	23,4	23,2	23,4	21,6	n.d.	n.d.
	Malaltia crònica física	1,0	1,2	1,4	1,7	2,2	1,6	1,4	n.d.	n.d.
	Obesitat infantil	11,0	11,2	10,4	10,4	9,9	11,2	9,6	n.d.	n.d.
	Envelliment/solitud	32,2	32,5	33,4	32,9	33,3	33,8	34,9	n.d.	n.d.
	Immigració estrangera	7,6	8,7	9,4	9,8	10,9	11,3	10,7	n.d.	n.d.
Desenvolupament socioeconòmic i ocupació	Desocupació laboral femenina	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	39,8	n.d.	n.d.
	Atur	12,0	10,5	10,0	9,0	8,6	11,0	8,1	7,6	7,7
	Pobresa	21,8	21,8	20,6	18,7	15,8	16,4	n.d.	n.d.	n.d.
Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà	Sense accés a refugis climàtics	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0,0	n.d.	n.d.
	Manca de vegetació abundant i vigorosa	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	84,6	n.d.	n.d.

n.d.: no disponible.
* L'indicador d'atur és del desembre de cada any.
Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques de barri sobre condicions de vida i estructures d'oportunitat.

Durant els darrers anys, han estat els riscos associats a l'àmbit educatiu, específicament l'abandonament prematur dels estudis i el fracàs escolar, els que s'han reduït de manera més significativa a l'àrea del Pla de Barris de Verdum (10,3 punts i 5 punts, respectivament). La pobresa i l'atur en l'àmbit socioeconòmic i l'obesitat infantil en menor mesura també s'han reduït de manera significativa (5,4 punts, 4,3 punts i 1,4 punts respectivament). Per altra banda, la presència de població estrangera d'origen vulnerable, l'envelliment en solitud i, en menor mesura, els alumnes amb necessitats educatives específiques han crescut de manera significativa (3,1 punts, 2,7 punts i 1,5 punts, respectivament).

Vulnerabilitat urbana del Verdum i comparativa

Segons les estadístiques barrials del 2021 sobre condicions de vida i estructures d’oportunitat de l’Institut Metròpoli i la Diputació de Barcelona, els principals vectors de vulnerabilitat urbana de Verdum són els relacionats amb l’educació i l’habitatge.

Els principals vectors de vulnerabilitat urbana de Verdum són els relacionats amb l’educació i l’habitatge

Comparativa d’indicadors de vulnerabilitat urbana entre Pla de Barris 2025-2028, el Verdum i la ciutat de Barcelona. Barcelona, 2021

Indicadors de vulnerabilitat urbana segons els plans de barri i raons entre Pla de Barris Verdum i Pla de Barris 2025-2028* i Barcelona. Percentatge i raons. Barcelona, 2021**

Eix d’actuació	Indicador	Pla de Barris Verdum	Pla de Barris 2025-2028	Barcelona	Raó Pla de Barris Verdum/v 2025-2028	Raó Pla de Barris Verdum/ Barcelona
Educació i cultura	Necessitats educatives específiques	11,0	8,0	3,5	1,4	3,1
	Fracàs escolar	22,5	20,6	12,6	1,1	1,8
	Abandonament prematur estudis	32,1	26,6	15,6	1,2	2,1
	Població jove no estudia ni treballa (NEET)	39,7	39,8	31,6	1,0	1,3
Habitatge	Qualitat constructiva deficient habitatges	23,1	26,7	9,0	0,9	2,6
	Habitatges amb escassa superfície residencial	28,7	18,6	10,4	1,5	2,8
Salut, benestar i comunitat	Problemes de salut mental	21,6	20,8	21,3	1,0	1,0
	Malaltia crònica física	1,4	1,5	1,5	1,0	0,9
	Obesitat infantil	9,6	10,2	8,4	0,9	1,1
	Envelliment/solitud	34,9	31,5	31,3	1,1	1,1
	Immigració estrangera	10,7	14,1	6,2	0,8	1,7
Desenvolupament socioeconòmic i ocupació	Desocupació laboral femenina	39,8	43,4	35,6	0,9	1,1
	Atur	7,7	7,4	5,9	1,0	1,3
	Pobresa	16,4	18,0	10,9	0,9	1,5
Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà	Sense accés a refugis climàtics	0,0	2,3	4,0	0,0	0,0
	Manca de vegetació abundant i vigorosa	84,6	77,7	72,5	1,1	1,2

* No s’inclouen els barris de la Marina del Prat Vermell, la Teixonera, Sant Genís dels Agudells i Vallvidrera, Tibidabo i les Planes.

**L’última dada disponible de l’indicador de necessitats educatives específiques, de fracàs escolar i de pobresa és del 2020; la de l’indicador d’atur és del desembre del 2023.

Font: Institut Metròpoli i Diputació de Barcelona, Estadístiques barrials sobre condicions de vida i estructures d’oportunitat.

Els principals vectors de vulnerabilitat urbana del Pla de Barris del Verdum són els relacionats amb l’educació i l’habitatge. Si es posa la mirada en l’escala municipal, el Pla de Barris del Verdum té una sobrerrepresentació molt significativa sobretot d’alumnat amb necessitats educatives específiques i d’abandonament prematur dels estudis i, en menor mesura, de fracàs escolar. En termes residencials, destaca per una elevada proporció d’habitatges de reduïdes dimensions i d’habitatges amb qualitat constructiva deficient. També és significativament alta la presència de població de nacionalitat estrangera d’origen vulnerable i la població en situació de pobresa severa.



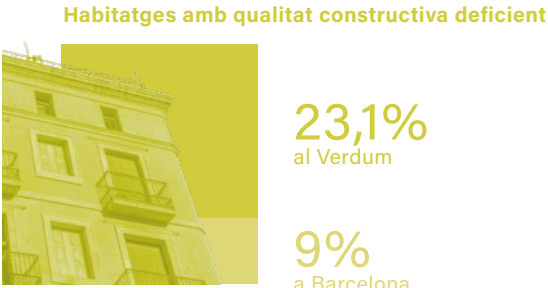
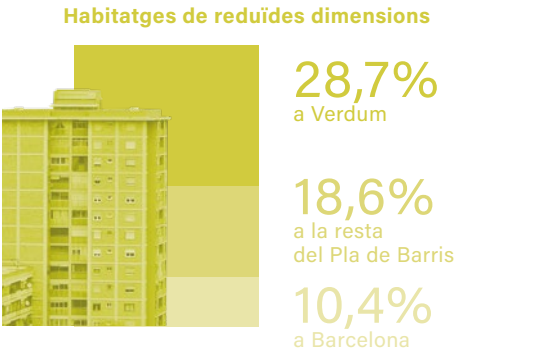
Si comparem les dades amb la resta dels barris de Pla de Barris i amb les dades de ciutat, el **Verdum té una sobrerrepresentació molt significativa d’alumnat amb necessitats educatives específiques (11%) i d’abandonament prematur dels estudis (32,1%), i, en menor mesura, de fracàs escolar (22,5%).** Les necessitats educatives específiques dels barris del Pla de Barris són del 8% i del 3,5% a l’àmbit municipal i les dades d’abandonament prematur són del 26,6% (barris del Pla de Barris) i del 15,6% (àmbit ciutat).



11%
Alumnat amb necessitats educatives específiques

32,1%
Abandonament prematur dels estudis

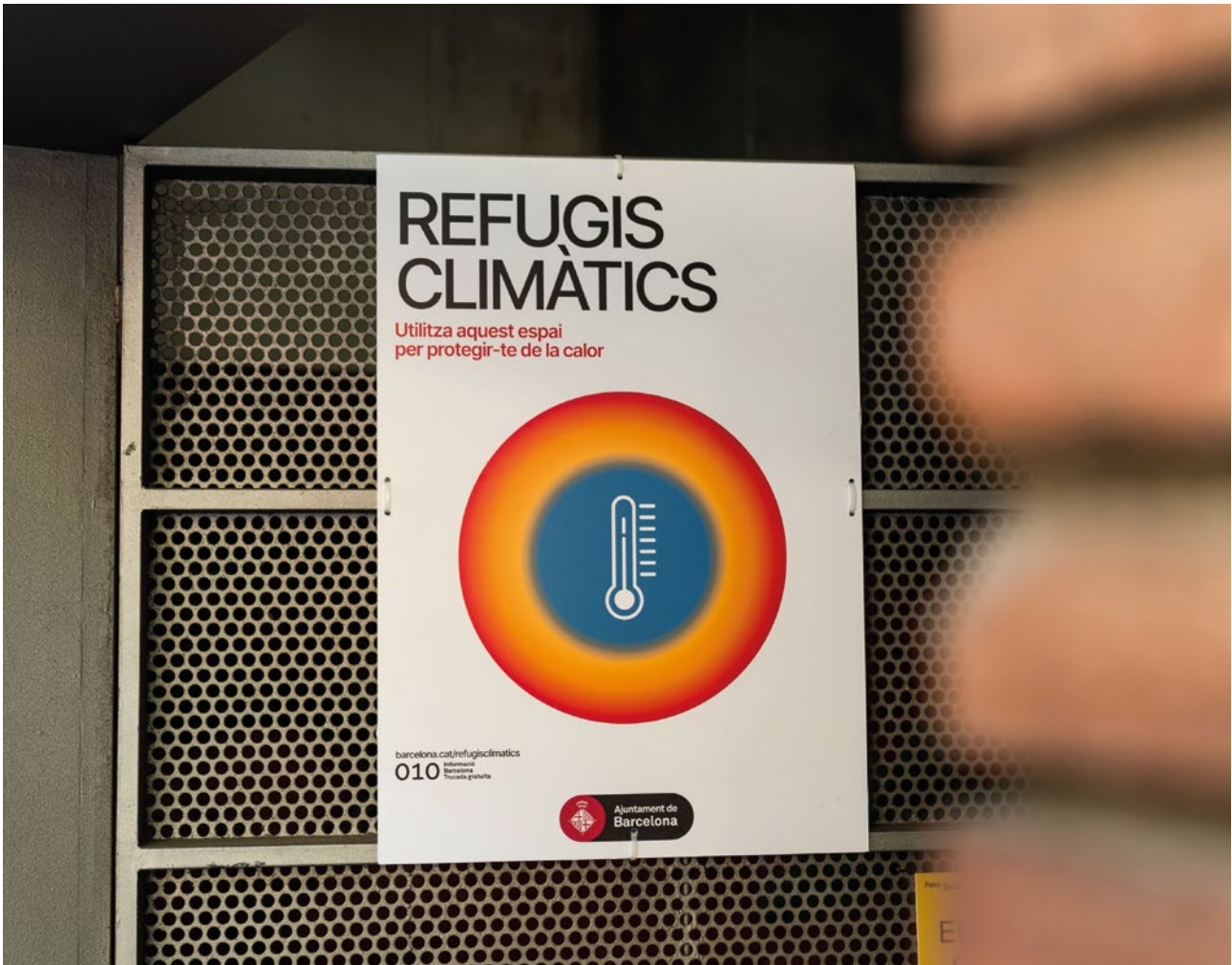
22,5%
Fracàs escolar



En termes residencials, el Verdum destaca per una elevada proporció d’habitatges de reduïdes dimensions (28,7% respecte el 18,6% a la resta de barris del Pla de Barris i el 10,4% a Barcelona) i d’habitatges amb qualitat constructiva deficient (23,1% al Verdum respecte 9% a Barcelona). També és alta la presència de **població de nacionalitat estrangera d’origen vulnerable i la població en situació de pobresa severa.**

Es important destacar també, que la taxa d’atur al Verdum (7,7%) és superior a la taxa d’atur de Barcelona (5,9%).





1.3 Mapes d'anàlisi territorial: adaptació climàtica i espai públic

L'exposició de Barcelona a altes temperatures no és un factor desconegut per a la ciutat i les persones que l'habiten, així com tampoc no ho són les **conseqüències sobre la salut** que provoca en **poblacions vulnerables** com ara infants i persones grans.

Les projeccions climàtiques (Pla Clima^[1]) més desfavorables indiquen que **Barcelona pot arribar a patir fins a 5 onades de calor^[2] l'any** -actualment la mitjana és d'una cada 4 anys-, fenomen que es pot veure agreujat per l'efecte d'illa de calor urbana.

Així, esdevé cada cop més necessari **disposar de recursos d'adaptació climàtica** com, per exemple,

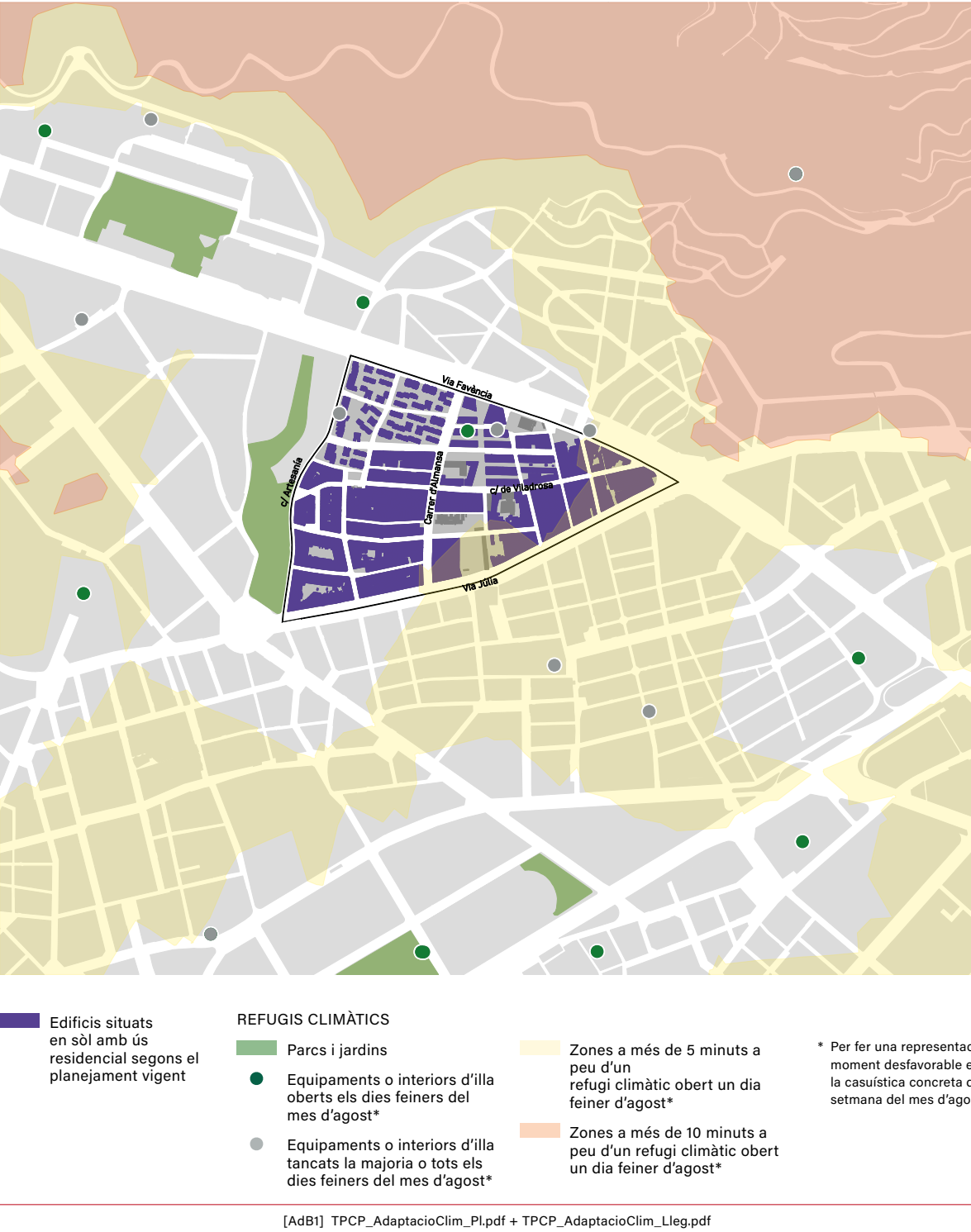
espais de **refugi climàtic**, major **presència de verd, aigua i ombra** a l'espai públic. Aquests recursos contribueixen a la **regulació de la temperatura** i faciliten l'accés, especialment de les persones en situació de màxima vulnerabilitat davant la calor, a espais on es poden **protegir de les altes temperatures**.

La disponibilitat d'espais de refugi climàtic és variable al llarg de l'estiu i disminueix durant el mes d'agost. El mapa mostra el nivell de cobertura durant un dia entre setmana d'agost i les zones del barri que queden a més de cinc o deu minuts d'un espai de refugi climàtic. Al barri només hi ha un espai obert durant el mes d'agost, fet que fa necessari explorar l'ampliació d'aquests tipus d'espais.

^[1] Pla Clima: mesura de govern (2024), Ajuntament de Barcelona

^[2] Onada de calor: les temperatures màximes superen els 33,6 °C durant tres dies consecutius o més

Mapa 1. Adaptació climàtica. Cobertura d'espais de refugi climàtic en un dia feiner d'agost



El mapa mostra el nivell de cobertura durant un dia entre setmana d'agost i les zones del barri que queden a més de 5 o 10 minuts d'un espai de refugi climàtic

Mapa 2. Necessitat d'ombres. Superfícies trepitjables (places, parcs i àrees de jocs infantils) exposades al sol durant almenys 6 hores.

Un altre element important és la presència de verd i ombra a l'espai públic. El següent mapa mostra el percentatge d'**espais trepitjables** (places, parcs i àrees de jocs infantils) exposats al sol durant

almenys 6 hores, principalment són els espais de la plaça Francesc Layret, plaça Verdum, i en major mesura la plaça de Jesús Carrasco.



— Límit àmbit de Pla de Barris

— Límit de districte

NECESSITAT D'OMBRA

% de superfície trepitjable exposada al sol durant almenys 6 hores (inclou àrees de jocs infantils, parcs i places)

0% - 25%

25% - 50%

50% - 100%

Font: Barcelona Regional

1.4. Vulnerabilitat per perfils prioritaris: visualització de dades

El Pla de Barris 2025-2028 vol focalitzar les seves accions en **perfils** de població que, per la seva condició d'origen, d'edat o de gènere, veuen incrementades les **desigualtats** respecte a la resta del conjunt de població.

És per això que el programa pretén analitzar amb **una mirada més acurada** la situació de vulnerabilitat d'aquests grups poblacionals, analitzar els determinants que la causen i mirar de desplegar projectes que puguin **intervenir** de forma més intensa en aquests determinants o les seves **conseqüències**.

La mirada específica es vol fer en els següents perfils: **adolescents, persones grans, dones i persones migrades**.

Com apunta l'estudi *El Pla de Barris i la desigualtat urbana a Barcelona: encarant una 3a edició* elaborat per l'Institut Metròpoli, aquests perfils destaquen per alguns indicadors de vulnerabilitat que superen de molt la mitjana de Barcelona, però que alhora, superen la mitjana de la resta de població del propi barri.





Adolescents



Els adolescents presenten una situació de **més vulnerabilitat social**, particularment en aspectes **socioeconòmics i residencials**. A tall d'exemple, es destaquen els registres de la taxa de **pobresa, la privació material i social severa**, el fet de residir en **llars amb dificultats per arribar a final de mes** i en habitatges amb necessitat de ser reformats. Les dades que evidencien aquestes situacions són significativament superiors entre la població menor de 16 anys que entre la resta de la població.

Taxa de pobresa del Pla de Barris quasi 3 vegades superior a la resta d'adolescents de Barcelona



58%
al conjunt de barris del Pla de Barris

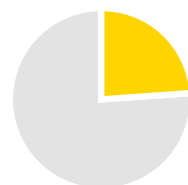
23%
resta de Barcelona



el **4%**
sent insatisfacció amb la seva vida (3 punts per sobre de la resta de Barcelona).

1% per sobre de la resta de Barcelona

Els adolescents del Pla de Barris



24%
no tenen la formació que els correspon amb 15 anys
(El doble que la resta d'adolescents de Barcelona)



22%
no disposa d'ordinador
(5 punts per sobre de la resta de Barcelona)



17%
se senten sols o no tenen ningú amb qui parlar i un 14% té un sentiment d'exclusió (4 punts per sobre de la resta de Barcelona)

Segons l'informe *Joves de Nou Barris. Retrat i tendències 2023* de l'Observatori de la Joventut, la **població d'adolescent i joves** de 12 a 35 anys del Verdum suposa el **28,3% de la població del barri**, el 50% és nascut a l'estranger i el 27,2% té nacionalitat estrangera.

La principal regió de procedència de la població jove (d'entre 12 i 35 anys) nascuda a l'estranger del districte de Nou Barris és **Amèrica del Sud (44,8%)**, principalment **Hondures**. Cal destacar que una part important del jovent nascut a l'Amèrica del Sud té **nacionalitat espanyola**.

D'altra banda, hi ha estudis de l'**Agència de Salut Pública de Barcelona** que tracten el benestar emocional dels adolescents segons els districtes. Així, un 30,5% de joves Nou Barris d'entre 13 i 19 anys expressa una satisfacció amb la vida baixa o molt baixa, amb especial afectació en les noies. També són les noies qui perceben patir situacions de discriminació de forma molt més accentuada, com ara pel seu aspecte físic (57,1% de les noies), pel seu sexe o gènere (34,2%), per la seva edat (28,8%), per la seva ètnia o origen (18,5%), i per la seva orientació sexual (17,4%).



30,5%
de joves Nou Barris d'entre 13 i 19 anys expressa una insatisfacció amb la vida baixa.

A més, un 12% de joves d'entre 13 i 19 anys del districte de Nou Barris percep la seva salut general com dolenta o regular, i gairebé **un de cada cinc està en risc de mala salut mental**. Novament, les noies són les més perjudicades: el 42% declaren patir malestar emocional (davant del 22% dels nois), i el 19% se senten sovint soles (davant el 11% dels nois).



Al Verdum el **20%**
està en risc de mala salut mental

Les noies del Pla de Barris asseguren patir situacions de discriminació...



57,1%
pel seu aspecte físic



34,2%
pel seu sexe o gènere



28,8%
per la seva edat



18,5%
per la seva ètnia o origen



17,4%
per la seva orientació sexual



Dones



Les dones que resideixen als barris del Pla de Barris 2025-2028 es troben en una situació de **més vulnerabilitat social** en relació amb els homes pràcticament en totes les dimensions analitzades, a excepció dels àmbits educatiu i de la participació.

La dedicació al temps de cures és el doble que els homes dels barris del Pla de Barris i el treball domèstic recau en solitari en el 34,3% de les dones davant el 14,3% dels homes



La taxa d'atur és d'un **17,6%**

(8 punts per sobre de la resta de dones de Barcelona i 3 punts per sobre que els homes dels barris del Pla de Barris)



34,3%
les dones al conjunt de barris del Pla de Barris



14,3%
els homes al conjunt de barris del Pla de Barris

La impossibilitat de reunir-se fora de casa per a les dones del Pla de Barris és del 17%, (9 punts per sobre que la resta de dones de Barcelona i 2 punts per sobre que els homes dels barris del Pla de Barris)



17%
dones al conjunt de barris del Pla de Barris

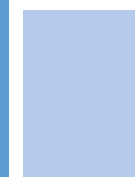
8%
resta de dones de Barcelona

15%
homes al conjunt de barris del Pla de Barris

El 31,6% de les dones del Pla de Barris presenta mala salut mental, davant el 22,6% en els homes



31,6%
les dones al conjunt de barris del Pla de Barris



22,6%
els homes al conjunt de barris del Pla de Barris

El 43% de les dones del Pla de Barris majors de 16 anys que no estudien no podrien sostenir-se soles econòmicament davant el 27% dels homes



43%
dones majors de 16 anys

27%
homes majors de 16 anys

El 40% de dones migrades del Pla de Barris cotitzen menys de 500 €/mes



40%
dones migrades

Desocupació laboral femenina al Verdum



39,8%
al Verdum

35,6%
a Barcelona

En el cas concret del Verdum, **les dones suposen el 53,7% de la població del barri** i la situació de desavantatge és superior en la dimensió laboral, en els vessants tant productiu com reproductiu. Al Verdum **la desocupació laboral femenina és del 39,8%**, lleugerament superior a la dada de Barcelona, que és del 35,6%.



Persones migrades



La població estrangera que resideix en els barris del Pla de Barris 2025-2028 presenta, en termes generals, situacions de més vulnerabilitat social que la població de nacionalitat espanyola. **L'amuntegament** (situacions en què viuen més persones de les que l'espai pot acollir dignament) **és una problemàtica que afecta de manera diferencial la població de nacionalitat estrangera**, el doble que la població de nacionalitat espanyola.

Altres riscos relacionats amb el treball productiu i la situació socioeconòmica també són patits amb més freqüència per la població de nacionalitat estrangera que per l'espanyola. **La participació en entitats o associacions del barri de residència també és menor entre la població estrangera.** No obstant això, hi ha dos aspectes en els quals la població estrangera és menys vulnerable: aquesta població amb estudis obligatoris o inferiors és la meitat que la població espanyola; la població estrangera amb mal estat de salut també està molt per sota de la població espanyola afectada.

Al Pla de Barris la taxa de pobresa és del 42,9%, **7 punts més que la resta de veïns del seu barri, nascut a Espanya.**

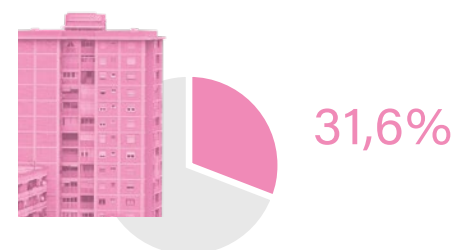


La parcialitat i temporalitat de les feines és de

5 punts per sobre

en persones migrades que en la resta de veïns dels barris del Pla de Barris.

Al Pla de Barris viuen en menys de 15 m² per persona en els seus habitatges



La dificultat per arribar a final de mes és

12 punts més alt

que per al perfil migrant de la resta de Barcelona i 5 punts més alt (31,9%) que per a la resta de veïns dels seus nascuts a Espanya.

En el cas concret del Verdum, les persones migrades suposen el 24,2% de la població del barri i els països predominants d'origen són Hondures, Colòmbia i la Xina. Una dada que cal destacar també és que el 17,8% de persones estrangeres al Verdum estan en situació d'atur.

Al Verdum la taxa d'atur de persones estrangeres és del



Un % elevat de les persones migrades dels barris del Pla de Barris

estan en situació administrativa irregular

fet que agreuja la seva vulnerabilitat.



Al Verdum la població migrada és el **24,2%**

del total, amb predominança de persones procedents d'Hondures, Colòmbia i la Xina



Persones grans



La gent gran dels barris del Pla de Barris 2025- 2028 és **especialment vulnerable en els àmbits de la salut i l'educació**. Les diferències amb la resta de població són molt significatives respecte al mal estat de salut, la necessitat d'ajuda regular, així com amb estudis obligatoris o inferiors.

També cal considerar altres vulnerabilitats socioeconòmiques i residencials que afecten una proporció important de població de persones grans i amb un fort impacte en les condicions de vida. És el cas de la població en **risc de pobresa** (el segon grup de població més afectat) o l'elevada proporció de gent gran que **resideix en edificis sense ascensor**, gairebé la meitat, amb un impacte molt negatiu per a la població en edats més avançades que viu en habitatges de plantes superiors. Al Verdum aquest fet és significatiu. És un **barri on l'habitatge constitueix un dels vectors de vulnerabilitat més importants**, per tant, tenint en compte la qualitat constructiva dels habitatges del barri i la manca d'ascensor a les finques habitual, aquestes persones presenten un **risc alt d'aïllament** per les dificultats d'accessibilitat a l'hora de sortir de casa seva.

D'altra banda, el **Verdum no disposa d'alguns serveis bàsics com el CAP i un centre de serveis socials**, fet que agreuja l'accés a aquests serveis per part d'aquestes persones.

També es destaca que l'índex d'envelliment i sobreenvelliment és de 145,7 i 58,1 punts i que el 30,6% de persones de més de 65 anys viuen soles.

A Pla de Barris la taxa de pobresa és 2 vegades superior a la resta de persones grans de Barcelona i 4 punts més que la resta de veïns del seus barris.



42%
al Verdum

22%
resta de Barcelona

Viuen en edificis
sense ascensor



46%
al conjunt de barris
del Pla de Barris

21%
a la resta
de Barcelona

Estat de salut
dolent



18 punts
al conjunt de barris
del Pla de Barris

14 punts
mitjana de Barcelona

6 punts
resta de veïns del seu barri

Arribar a final de mes
amb dificultats



28%
al conjunt de barris
del Pla de Barris

14%
a la resta
de Barcelona

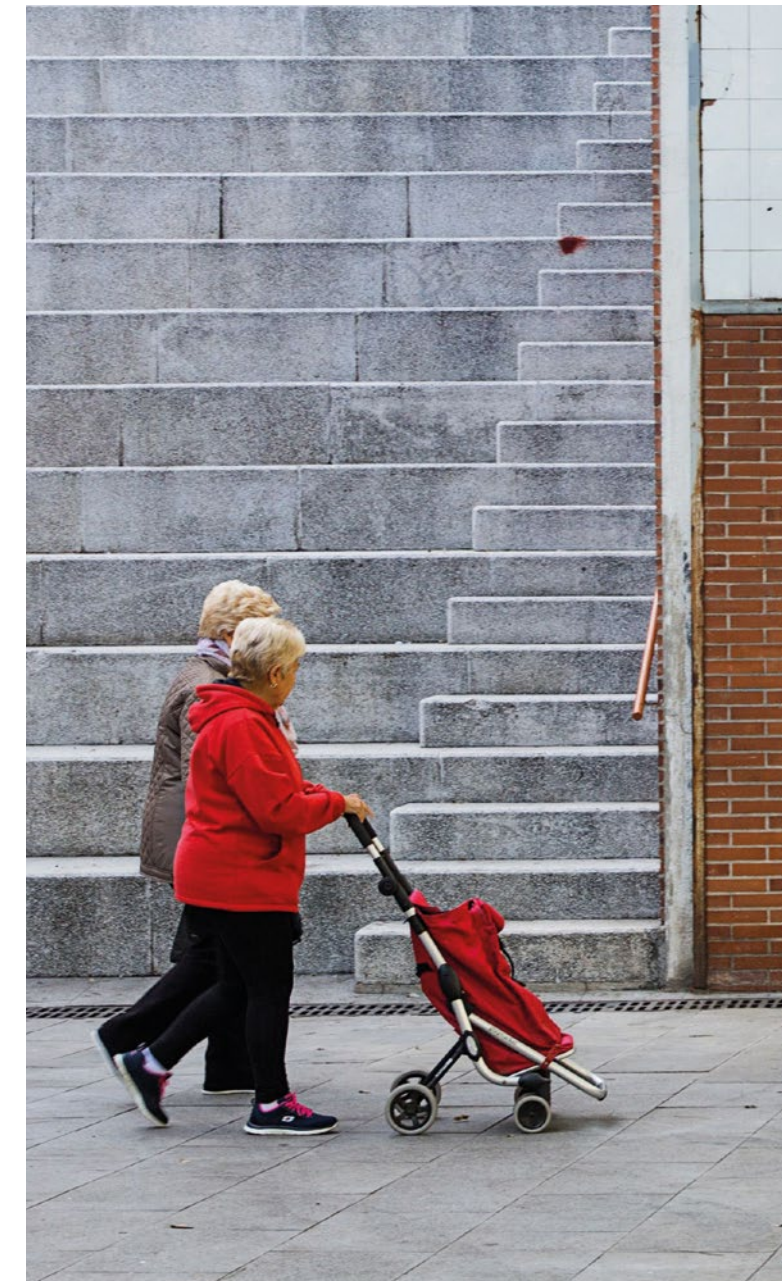


A IPLa de Barris el
31%
de més de 75 anys
viu sola



44%

Al Pla de Barris viuen en
habitatges amb necessitat
de reforma



1.5. Principals conclusions i vectors d'anàlisi

Els principals vectors de vulnerabilitat urbana del Verdum són els relacionats amb l'àmbit d'educació i l'habitatge. Si es posa la mirada en l'escala municipal, té una **sobrerepresentació molt significativa** sobretot d'alumnat amb **necessitats educatives específiques i d'abandonament prematur dels estudis** i, en menor mesura, de fracàs escolar.

En termes residencials, destaca per una **elevada proporció d'habitatges de reduïdes dimensions i d'habitatges de qualitat constructiva deficient**. També és alta la presència de **població de nacionalitat estrangera d'origen vulnerable** i la població en situació de **pobresa severa**.

D'aquesta manera, serà important plantejar **estratègies relacionades amb l'educació** per a la reducció de l'abandonament escolar i també la **promoció d'espais educatius i de lleure per fomentar relacions saludables i el desenvolupament personal i social dels infants i joves**.

D'altra banda, es treballarà per la **millora i la dignificació de l'espai públic** i per la cohesió amb iniciatives de suport i d'inclusió a les **persones migrades** o per **combatre la feminització de la pobresa**.



2. Polítiques públiques vigents

L'Ajuntament de Barcelona, promou múltiples informes, plans i mesures de govern que guien, emmarquen i planifiquen les accions que s'han de dur a terme per part de tots els agents municipals implicats per tal d'arribar als objectius que cada un d'aquests documents especifica. Aquestes mesures es poden definir per àmbits (adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà, espai públic, activitat econòmica, educació i cultura, salut, comunitat, habitatge.....), per temàtiques (emergència climàtica, mobilitat, espais de joc, ocupació juvenil, pobresa infantil, abús de pantalles, soledat no volguda, migració...) o per col·lectius (petita infància, infància, adolescència, joves, adults, persones grans...).

El Pla de Barris, d'acord amb les àrees corresponents, col·labora en el desenvolupament d'aquests plans i mesures sempre i quan impactin de ple en els àmbits d'actuació, les estratègies i els perfils prioritaris que defineix el Pla de Barris 2025-2028, i desenvolupa projectes i programes que es reportaran a l'avaluació d'aquell pla o mesura.

PER ÀMBITS

Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

- Mesura de govern Pla Clima³
- Pla d'acció per l'emergència climàtica (PAEC) 2030⁴
- Pla Calor (en redacció, prevista aprovació al maig-juny 2025)
- Pla d'ombra (en redacció)
- Pla Natura 2021-2030⁵

Espai públic

- Programa d'espais de proximitat i interiors (PEPI)
- Pla de remodelació de mitgeres. Horitzó 2030⁶
- Pla d'infància 2021-2030⁷
- Pla del joc a l'espai públic amb horitzó 2030⁸
- Pla de mobilitat urbana 2024⁹
- Mesura de govern per a una planificació urbanística amb perspectiva de gènere¹⁰

Activitat econòmica

- ABOQ Acord Barcelona Ocupació Qualitat 21-30¹¹
- Pla de foment de l'ocupació juvenil 24-30¹²
- Barcelona Green Deal 2030¹³
- Pacte del Temps¹⁴

Salut

- Mesura de govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital¹⁵
- Mesura de govern sobre salut comunitària i atenció primària de salut a la ciutat de Barcelona, 2024-2030¹⁶
- Mesura de govern Pla de salut mental de Barcelona 2023-2030¹⁷
- Esport i gènere¹⁸
- Estratègia contra la soledat 2020-2030¹⁹
- Pla d'acció sobre drogues i addiccions de Barcelona 2025-28²⁰

Habitatge

- Pla Viure (en redacció)

³ Ajuntament de Barcelona. (2018). Mesura de Govern Pla Clima. <https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/138564/1/246388%20Aj%20Bcn%20PLA%20CLIMA%20.pdf>

⁴ Ajuntament de Barcelona. (2020). Pla d'acció per l'emergència climàtica 2030. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/123710/1/Pla_accio_emergencia_climatica_2030_cat.pdf

⁵ Ajuntament de Barcelona. (2021). Pla Natura 2021-2030. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/122958/3/Pla%20Natura%20Barcelona%202030_digital.pdf

⁶ Ajuntament de Barcelona. (2022). Pla de remodelació de mitgeres. Horitzó 2030. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/134836/1/Pla%20de%20Mitgeres_Estrategia%20horitz%20c3%b3%202030.pdf

⁷ Ajuntament de Barcelona. (2021). Pla d'infància 2021-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/dretsocials/sites/default/files/arxius-documents/pla-infancia-2021-2030.pdf>

⁸ Ajuntament de Barcelona. (2019). Pla del joc a l'espai públic amb horitzó 2030. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/113764/1/Pla%20Joc%20Espai%20P%20C3%BAblic_vfinal2.pdf

⁹ Ajuntament de Barcelona. (2024). Pla de mobilitat urbana 2024. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/128157/1/Pla%20de%20Mobilitat%20Urbana_bcn_2024.pdf

¹⁰ Ajuntament de Barcelona. (2022). Mesura de Govern per a una planificació urbanística amb perspectiva de gènere. https://ajuntament.barcelona.cat/dones/sites/default/files/documentacio/mesuradegovernurbanismeigenera_220317.pdf

¹¹ Ajuntament de Barcelona. (2021). Acord Barcelona per l'Ocupació de Qualitat 2021-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/economiatreball/ca/que-fem/ocupacio-empresa-emprenedoria-i-innovacio/acord-barcelona-locupacio-de-qualitat>

¹² Ajuntament de Barcelona. (2023). Pla de foment de l'ocupació juvenil 2024-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/2023/10/31/barcelona-impulsa-el-nou-pla-de-foment-de-locupacio-juvenil-2024-2030/>

¹³ Barcelona Activa. (2023). Barcelona Green Deal 2030. https://www.barcelonactiva.cat/documents/20124/49143/GreenDeal_v43.pdf

¹⁴ Ajuntament de Barcelona. (2023). Pacte del Temps. <https://ajuntament.barcelona.cat/usosdeltemps/sites/default/files/2023-09/Document%20Pacte%20del%20Temps%202023.pdf>

¹⁵ Ajuntament de Barcelona. (2024). Mesura de Govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital. <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2024/03/Mesura-de-Govern-Benestar-Digital-1.pdf>

¹⁶ Ajuntament de Barcelona. (2023). Mesura de Govern sobre salut comunitària i atenció primària de salut a la ciutat de Barcelona, 2024-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2023/12/Mesura-de-Govern-Salut-Comunitaria.pdf>

¹⁷ Ajuntament de Barcelona. (2023). Pla de Salut Mental de Barcelona 2023-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/dretsocials/sites/default/files/arxius-documents/mesura-govern-pla-salut-mental-2023-2030.pdf>

¹⁸ Ajuntament de Barcelona. (2021). Mesura de Govern: Esport i gènere. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/126269/1/Mesura%20govern_esportigenerev13_perimpremta.pdf

¹⁹ Ajuntament de Barcelona. (2020). Estratègia contra la soledat 2020-2030. https://ajuntament.barcelona.cat/dretsocials/sites/default/files/arxius-documents/estrategia_contra_soledat_barcelona_2020_2030.pdf

²⁰ Agència de Salut Pública de Barcelona. (2022). Pla d'acció sobre drogues i addiccions de Barcelona 2025-2028. https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2022/02/pladroguesaddiccionsbcn-2021-2024_04_220201.pdf

PER COL-LECTIUS

Infància

- Programa de prevenció de l'obesitat infantil a Barcelona²¹
- Mesura de govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital: Eduquem i promovem un ús saludable de les pantalles en la infància i l'adolescència²²
- Taula d'impuls de l'Estratègia de lluita contra la pobresa infantil

Adolescents

- El Pla d'Adolescència i Joventut de Barcelona 2023-2030²³ i Pla d'infància 2021-2030²⁴. S'hi s'apunta la necessitat d'abordar propostes d'actuacions per tal d'afavorir un ús positiu i saludable de l'espai públic per part dels nois i noies de la ciutat. En la mateix línia es recullen les actuacions
- Pla del joc a l'espai públic amb horitzó 2030²⁵ (en fase de desplegament, preveu impulsar actuacions focalitzades en els nois i noies de més de 12 anys)
- Estratègia contra la soledat no volguda 2020-2030²⁶

Persones grans

- Barcelona, ciutat amigable amb les persones grans 2022-2030²⁷
- Estratègia contra la soledat no volguda 2020-2030

Persones migrades

- Per una Barcelona antiracista²⁸
- Pla Barcelona Interculturalitat 21-30²⁹

Feminismes i LGTBI

- Estratègia contra la feminització de la pobresa. Al 2024 finalitza i actualment s'està redactant el nou "instrument programàtic", encara no se sap si serà pla, estratègia, mesura...³⁰
- Pla per la justícia de gènere 21-25³¹

Al marge del Pla de Barris, l'acció de govern al districte de Nou Barris es complementa amb tot un seguit de mesures i accions que estableixen les línies prioritàries d'intervenció al llarg del mandat. Una part d'aquestes línies de treball ja es troben en desenvolupament i d'altres estan previstes pel decurs del mandat.

A continuació es llisten algunes de les intervencions més destacades tant a l'àmbit de districte com de barri que, pel seu contingut, permeten teixir sinergies amb els àmbits i accions del Pla de Barris.

Intervencions i plans actius al Verdum

Al barri de Verdum es destaquen dues actuacions importants: la primera en l'àmbit d'espai públic, i que es troba en curs, és la millora de l'accessibilitat al carrer de l'Artesania. Aquesta actuació, llargament reivindicada pel veïnat, permetrà ampliar les voreres i adequar entorns com les parades de l'autobús per a una major comoditat dels veïns. En segon lloc, una actuació important és el desenvolupament d'un Pla d'Acció de la Convivència de Verdum que pretén reforçar els llaços veïnals i prevenir els conflictes, entre d'altres objectius.

Plans actius a l'àmbit de districte de Nou Barris

Durant aquest mandat està previst que s'impulsin dues mesures de govern i diversos plans d'acció específics:

- Mesura de govern de promoció esportiva amb l'objectiu de donar suport a l'esport base així com als beneficis de la pràctica esportiva alhora que s'inclou l'adequació i la millora d'instal·lacions i d'equipaments esportius a Nou Barris.
- Prevista l'elaboració d'una mesura de govern en relació amb la potenciació del districte com un pol en matèria tecnològica en l'àmbit formatiu i d'emprenedoria.
- Pla d'acció d'infància que es desenvoluparà durant els propers anys seguint la guia de documents com el Pla d'acció social de Nou Barris 2022-2024, així com altres accions que posen el focus a millorar les condicions de vida dels infants i les seves famílies, així com a incrementar l'oferta i els recursos tant assistencials com de lleure educatiu.
- Pla d'interculturalitat de Nou Barris per abordar la diversitat amb l'objectiu d'avançar cap a una igualtat real de drets, deures i oportunitats de totes les persones, a partir del compromís amb la no-discriminació i l'equitat.
- Pla de desenvolupament econòmic (PDE) 2024-2027. Nou Barris disposarà d'un nou pla que també incorporarà el Pla de comerç del districte. Aquest document, que publica la seva tercera edició després dels PDE del 2016 i 2021, constitueix el paraigua sota el qual s'integren el conjunt d'accions vinculades a l'activitat econòmica que es duen a terme a Nou Barris. Aquest instrument vol impulsar el desenvolupament local i generar activitat econòmica equilibrada, sostenible i arrelada al territori.



²¹ Agència de Salut Pública de Barcelona. (s.f.). Programa de prevenció de l'obesitat infantil a Barcelona. <https://www.aspb.cat/poiba/>

²² Ajuntament de Barcelona. (2024). Mesura de Govern: Accions 2024-2027 pel benestar digital: Eduquem i promovem un ús saludable de les pantalles en la infància i l'adolescència. <https://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2024/03/Mesura-de-Govern-Benestar-Digital-1.pdf>

²³ Ajuntament de Barcelona. (2023). Pla d'Adolescència i Joventut de Barcelona 2023-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/joves/ca/canal/pla-dadolescencia-i-joventut-de-barcelona-2023-2030>

²⁴ Ajuntament de Barcelona. (2021). Pla d'infància 2021-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca/canal/pla-dinfancia-2021-2030>

²⁵ Ajuntament de Barcelona. (s. d.). Barcelona dona molt de joc. <https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/que-fem-i-per-que/espai-public-de-qualitat/barcelona-dona-molt-de-joc>

²⁶ Ajuntament de Barcelona. (2020). Estratègia contra la soledat no volguda 2020-2030. https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documents/estrategia_contra_soledat_barcelona_2020_2030.pdf

²⁷ Ajuntament de Barcelona. (2022). Barcelona, ciutat amigable amb les persones grans 2022-2030. <https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxius-documents/pla-amigabilitat-2022-30-ca-web.pdf>

²⁸ Ajuntament de Barcelona. (2022). Mesura de Govern: Per una Barcelona antiracista. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/125022/3/Mesura%20govern%20antiracista_2022.pdf

²⁹ Ajuntament de Barcelona. (2021). Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/122081/1/018_PLA%20INTERCULTURALITAT_AF.PDF

³⁰ Ajuntament de Barcelona. (2016). Estratègia contra la feminització de la pobresa 2016-2024. https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/118941/1/Estrategia%20contra%20la%20feminizaci%C3%B3n%20de%20la%20pobresa%202106-2024_def.pdf

³¹ Ajuntament de Barcelona. (2021). Pla per la justícia de gènere 2021-2025. <https://ajuntament.barcelona.cat/dones/ca/ii-pla-la-justicia-de-genero-2021-2025>

3. Impacte i evolució 2016-2024

3.1. Resum dels avenços per àmbits d'actuació

El barri del Verdum ha format part del Pla de Barris Roquetes-Verdum des del 2021 i fins al 2024, corresponent a la segona edició del Pla, i compartint estratègia amb el barri veí de les Roquetes.

En el cas del Verdum, els principals reptes s'han orientat a millorar la qualitat educativa i pedagògica de l'escola pública del barri, augmentar el sistema d'equipaments per a usos comunitaris, incrementar els recursos adreçats a la franja adolescent, i reduir la taxa d'atur de llarga durada, entre d'altres.

Durant els darrers 4 anys, el Pla de Barris de Roquetes-Verdum ha desplegat un pressupost de **9.950.000 milions d'euros**, dels quals **7.050.000 milions** corresponen a pressupost d'inversió, amb la reurbanització de la plaça Verdum, la reforma de dos locals municipals, les millores urbanes derivades de la marxa exploratòria amb perspectiva de gènere, i la incorporació de senyalística vertical a l'interior del barri, entre altres projectes.



Cultura i educació



A l'**Escola Marta Mata**, única escola pública del Verdum, s'han dut a terme diversos projectes de caràcter transversal amb l'objectiu d'enfortir l'escola i el seu projecte educatiu, obrir el centre al teixit comunitari i viceversa, així com ampliar l'equip educatiu amb figures psicosocials com l'educadora social o l'educador emocional del programa En Cercle.

El programa **Caixa d'Eines**, sobre educació i cultura, ha estat clau des de l'inici per dotar el projecte de l'Escola Marta Mata d'un eix singular i transversal al voltant de les arts escèniques, amb una aliança amb el Teatre Lliure i el seu programa Caixa Escènica. En aquest sentit, caldria repensar com i des d'on es vol aconseguir una mirada i capacitat teatral més experta que pugui marcar la diferència amb la resta de centres.

Altres propostes en l'àmbit educatiu també han contribuït a treballar de forma transversal temes com la memòria històrica. És el cas del projecte d'investigació, recerca i memòria que s'ha dut a terme amb l'alumnat de 5è i 6è a través de l'**Àlbum de cromos del Verdum**, que s'ha treballat de forma oberta i transversal amb diversos agents del teixit associatiu i comunitari, veïnat i comerciants. La proposta es manté viva de cara al futur per la quantitat de recursos que ofereix per treballar la memòria i la

lluita de les dones del barri, i la història i l'actualitat del Verdum. L'**Àlbum de cromos del Verdum** ofereix l'oportunitat de seguir treballant diverses temàtiques en el marc de Caixa d'Eines, com la construcció de capgrossos per a l'escola o la composició d'una cançó identitària del Verdum.

Finalment, cal destacar el projecte d'hàbits saludables **Connectem Cuinant**, en què tot l'alumnat de l'escola ha pogut treballar diverses receptes saludables a la mateixa cuina del centre, i així han treballat no només la manipulació dels aliments, sinó també amb el producte de temporada, la piràmide d'aliments, i les característiques d'aquests productes.

Quant al lleure d'estiu, s'ha elaborat un tríptic amb tots els recursos existents al barri durant els mesos d'estiu, per tal de simplificar a les famílies la visualització de totes les opcions disponibles, amb tota la seva informació. En aquesta mateixa línia, el barri del Verdum s'ha beneficiat també del projecte **Baobab**, que ofereix un casal d'estiu durant el mes d'agost, una època de l'any en què es disposa d'escassos recursos per a aquells infants que no tenen la possibilitat de marxar fora de la ciutat.



Espai públic



Pel que fa a la millora d'espai públic, s'ha dut a terme la reurbanització de la **plaça Verдум** i el seu entorn immediat. La transformació urbanística de la plaça Verдум ha suposat la introducció de més vegetació, la pacificació dels desnivells, la incorporació d'espais de joc per a infants i la facilitació d'espais per a esdeveniments veïnals i comunitaris. Es tracta d'una intervenció que, a través d'aquests quatre eixos, ha estat capaç de diversificar usos i incorporar una mirada més híbrida i global de la plaça. L'èxit de la reforma ha estat, en part, gràcies al procés participatiu que es va convocar per tal de recollir les principals inquietuds veïnals en relació amb aquest espai.

D'altra banda, i creuant l'eix de desigualtat de gènere a l'espai públic, s'ha dut a terme una **marxa**

exploràtoria amb perspectiva de gènere per detectar els aspectes del disseny urbà que generen situacions d'inseguretat o dificultats d'accessibilitat i que impacten en un urbanisme desigual per a les dones. El resultat d'aquesta marxa ha estat un conjunt de propostes de millora suggerides per un grup de dones de perfil divers, i que tenen a veure amb la falta d'accessibilitat universal i millora de la il·luminació, però que també incorporen aportacions per a un millor aprofitament de l'espai públic des d'una perspectiva més comunitària. Durant aquests anys s'han executat gran part de les millores proposades (passos de vianants, il·luminació, poda d'arbrat, etc.), i gràcies a aquesta acció s'ha instal·lat senyalística perimetral i interior al barri que indica la ubicació dels principals equipaments.



Habitatge



La millora dels elements comuns dels habitatges al barri del Verдум s'ha impulsat a través del **Programa de finques d'alta complexitat (FAC)**, iniciativa que busca donar resposta a situacions d'elevada vulnerabilitat residencial, econòmiques o de gestió comunitària. En total, s'hi han inclòs 23 finques, quatre de les quals tenen actualment un expedient obert per continuar el procés de rehabilitació.

Les actuacions han posat el focus en la millora de les condicions d'habitabilitat dels edificis, especialment en aspectes com l'aïllament tèrmic i acústic de façanes, finestres i terrats. Aquestes millores contribueixen a la qualitat de vida de les persones residents i l'eficiència energètica dels habitatges, amb l'impacte positiu que això té en el confort i en la despesa energètica de les llars.

Una de les singularitats més destacades del programa és la incorporació d'un equip social especialitzat, que acompanya les comunitats de veïns durant tot el procés. Aquest acompanyament és clau per garantir l'èxit de les actuacions, especialment en finques on sovint es presenten dificultats de convivència o de coordinació interna. A més, el programa ha permès finançar fins al 100% del cost de les obres, eliminant així una de les principals barreres d'accés a la rehabilitació en entorns vulnerables.

En aquest marc, el treball conjunt amb el **Servei d'Escales i Espai Públic** ha estat fonamental per detectar aquelles finques amb major complexitat social, que requerien una intervenció integral i prioritària.



Salut, benestar i comunitat



En l'àmbit de la salut, durant aquests quatre anys s'han dut a terme diverses propostes. A banda del programa **Connectem Cuinant**, s'ha elaborat un fullet que recopila tots els recursos relatius a la infància, **Néixer i Créixer a Verdum**, des de l'embaràs i fins als 12 anys. En aquest sentit, la proposta ha tingut molt bona acollida, ja que facilita el coneixement dels serveis i activitats que hi ha al barri, alhora que la informació ha estat traduïda a cinc idiomes diferents per tal d'arribar al màxim d'òrgens diversos al barri.

La transformació i millora dels **jardins de l'Escola d'Adults Freire**, de la mà del mateix alumnat del centre, ha estat una proposta que ha seguit el model dels projectes d'**Aprenentatge i Servei a la Comunitat**. En aquest cas s'ha refet la topografia dels jardins per poder-hi instal·lar un hort i nova vegetació, una aula exterior i mobiliari urbà construït pel mateix alumnat. L'objectiu d'aquesta transformació era, entre d'altres, obrir aquest espai verd, per poder-hi dur a terme activitats amb altres equipaments i entitats del barri.

La contractació d'una figura de dinamització juvenil també ha contribuït a generar una més àmplia i variada oferta per a adolescents i joves, apropar-los als equipaments i recursos existents, i pensar amb una mirada de futur tenint en compte la remodelació d'un local municipal situat al **carrer de Robert Robert**, que s'ha dut a terme amb Pla de Barris i que té previst albergar un espai de trobada juvenil en un

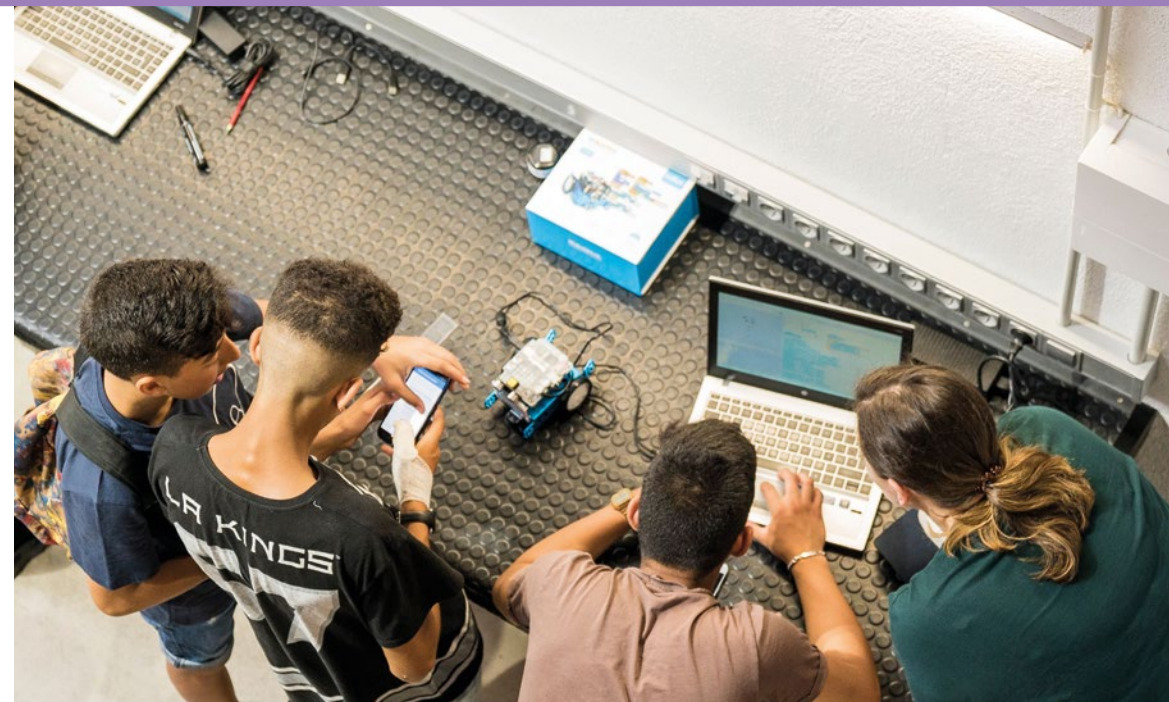
futur. En aquesta mateixa línia, també s'ha redactat el projecte per la reforma d'un altre local municipal situat al **carrer d'Alonso Cano**, on hi ha previst situar un espai de salut comunitària i oficines compartides pels serveis de proximitat que treballen al barri. En aquesta edició s'han pogut redactar els dos projectes executius de reforma, però no serà fins al 2025 que es podran iniciar les obres.

La posada en marxa d'un projecte per combatre les situacions de **soledat no volguda** de persones majors de 65 anys ha estat una iniciativa de poc recorregut, tot i la necessitat detectada en diversos estudis. El Verdum disposa d'un bon nombre d'iniciatives adreçades a persones grans, i és una franja d'edat molt present al barri. Per aquest motiu i per la demanda del teixit associatiu i comunitari, el projecte es reformula per posar l'accent en la dinamització de les activitats per a persones grans més que no pas en la recerca de situacions d'aïllament, deteccions que es poden fer a través dels serveis que treballen en aquest perfil poblacional a la zona.

El traspàs d'informació, el treball per taules, eminentment tècniques però també veïnals, la importància d'una manera de fer compartida i col·lectiva ha facilitat al Pla de Barris poder apuntar cap a uns objectius, consensuats prèviament, entre diversos agents del barri.



Desenvolupament socioeconòmic i ocupació



En l'àmbit de la millora ocupacional s'ha treballat eminentment de forma transversal amb projectes de regularització de persones en situació administrativa irregular, formació i contractació, tastets d'oficis per a joves, formacions en sectors específics, o la **XARSE (Xarxa de Resposta Socioeconòmica)** que ha donat suport a la realització de tràmits telemàtics de diversa tipologia, un servei que s'ha pogut traspasar a l'estructura ordinària de l'Ajuntament, a través de l'**IMSS**.

Tot i així, també s'han impulsat algunes propostes específiques per al barri. La posada en marxa d'un dispositiu d'orientació laboral amb atenció de proximitat des del **Casal de Barri del Verdum** ha estat fonamental per atendre persones d'alta vulnerabilitat o situacions vitals complexes que requerien una ajuda personalitzada per plantejar de manera singular un itinerari d'inserció laboral. Per a persones amb situació de violència masclista o amb incapacitat per desplaçar-se a les oficines de Barcelona Activa del **districte de Nou Barris**, ha estat un bon recurs amb resultats d'inserció elevats, perquè ha donat resposta immediata a situacions d'urgència. Ha estat la manera d'obrir la possibilitat de resoldre l'itinerari laboral de persones en situació administrativa irregular des d'aquest dispositiu.

D'altra banda, de forma compartida amb les **Roquetes**, s'ha dut a terme el projecte **Tasta la Vida**, una proposta per dur a terme formacions prelaborals i tastets d'oficis en sectors amb demanda d'inserció. El punt fort d'aquest projecte, compartit amb el barri de les Roquetes, ha estat sens dubte la xarxa de suport mutu que s'ha generat entre les persones participants, un 90% en situació administrativa irregular i situacions vitals altament complexes i vulnerables.

Dins les actuacions de suport a l'activitat econòmica i comercial cal destacar el dispositiu de suport, formació i enfortiment pels comerços dels barris de Pla de Barris de Nou Barris, i les línies de subvencions específiques vinculades a l'**Impulsem el que fas** per donar suport a projectes d'activitat econòmica, per a comerços, serveis, projectes d'emprenedoria o d'economia social.

La cooperació i coordinació d'aquests recursos (transversals i singulars) amb tots els agents tècnics que treballen al barri ha estat crucial per donar una resposta coherent, sincronitzada i personalitzada a cada situació.



Adaptació climàtica



L'àmbit de sostenibilitat ambiental i eficiència energètica s'ha incorporat com a tal a la segona edició del Pla de Barris 2021-2024, i amb un nivell d'intervenció de poca intensitat. Tot i així, en el cas del Verдум s'ha explorat la possibilitat d'incorporar un espai de refresc a la **plaça de Joan Riera**, dins un estudi que es va dur a terme per diversos emplaçaments al districte de Nou Barris. Finalment, se'n va haver de descartar l'execució, ja que l'estudi va concloure que cap dels espais analitzats complia els requeriments necessaris per dur a terme aquest tipus d'intervenció. Tot i així, és un camp que cal seguir explorant, en vista de les males condicions d'habitabilitat i climàtiques de gran part dels **habitatges del Verдум**.

En aquest àmbit, però, sí que s'ha pogut donar suport a diverses accions que contribueixen a sensibilitzar al veïnat en termes de sostenibilitat ambiental. S'han fet **3.000 portaentrepans de tela**, elaborats amb material reciclat per la **Xarxa de Dones Cosidores**, que s'han repartit a totes les escoles del barri, així com a les activitats infantils del calendari festiu. D'altra banda, per la **Festa Major** s'ha contractat un espectacle de teatre amb temàtica de sensibilització ambiental, amb molt bona acollida i una assistència de públic multitudinària.

3.2. Mapa d'inversions executades



INVERSIONS REALITZADES	
Verдум	
1	Redacció del projecte per a la reforma local Alonso Cano
2	Redacció del projecte per a l'adequació de la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata
3	Reurbanització de la plaça del Verдум i els entorns
4	Adequació dels jardins del Centre Formació Adults Freire
5	Intervencions de millora puntual a l'espai públic a partir de la marxa exploratòria amb perspectiva de gènere: senyalització, enllumenat, adequació de paviment...

A l'edició del Pla de Barris 21-24 es van executar les inversions següents:

- **Redacció del projecte per a la reforma del local del carrer d'Alonso Cano.** En aquest local municipal hi ha previst allotjar un espai de salut comunitària i oficines compartides pels serveis de proximitat que treballen al barri. S'ha redactat el projecte executiu de la reforma i es preveu iniciar les obres el primer semestre del 2025.
- **Redacció del projecte per a l'adequació de la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata.** S'ha redactat el projecte d'adequació d'una antiga caseta del conserge per dotar l'escola d'una sala multiús i polivalent.
- **Reurbanització de la plaça del Verдум i entorns.** La transformació urbanística de la plaça del Verдум ha suposat la introducció de més vegetació, la pacificació dels desnivells, la incorporació d'espais de joc per a infants i la facilitació de zones per a esdeveniments veïnals i comunitaris. Es tracta d'una intervenció que, a través d'aquests quatre eixos, ha estat capaç de diversificar usos i incorporar una mirada més híbrida i global de la plaça. L'èxit de la reforma ha estat, en part, gràcies al procés participatiu que es va convocar per tal de recollir les principals inquietuds veïnals en relació amb aquest espai.
- **Adequació dels jardins del Centre de Formació d'Adults Freire.** Es va fer una intervenció puntual en l'espai exterior del centre amb la participació d'alguns alumnes del centre.
- **Intervenció de millora puntual a l'espai públic.** El 2022 es va posar en marxa una marxa exploratòria amb perspectiva de gènere per detectar els aspectes del disseny urbà que generen situacions d'inseguretat o dificultats d'accessibilitat i que impacten en un urbanisme desigual per a les dones. El resultat ha estat un conjunt de propostes de millora suggerides per un grup de dones de perfil divers, i que tenen a veure amb la falta d'accessibilitat universal i millora de la il·luminació, però que també incorporen aportacions per a un millor aprofitament de l'espai públic des d'una perspectiva més comunitària. Durant aquests anys s'han executat gran part de les millores proposades: passos de vianants, il·luminació, poda d'arbrat, i senyalística perimetral i interior al barri que indicava la ubicació dels principals equipaments del barri.



3.3. Reptes de futur i línies de treball

El Verдум és un barri petit amb alta densitat de població, principalment a la zona sud-oest del barri i amb una **vulnerabilitat urbana** més alta en els àmbits d'educació i habitatge. En el Pla de Barris 21-24 els reptes que es van afrontar consistien a millorar la qualitat educativa i pedagògica de l'escola pública del barri, augmentar el sistema d'equipaments per a usos comunitaris, incrementar els recursos adreçats a la franja adolescent, i reduir la taxa d'atur de llarga durada, entre d'altres. Aquests reptes continuen vigents i, per tant, el Pla de Barris 25-28 donarà continuïtat a algunes actuacions i també es posaran en marxa diverses estratègies i accions per donar resposta a noves necessitats i oportunitats.

Els reptes d'aquesta edició són:

- En l'àmbit d'**educació i cultura**, es valora la necessitat de **reforçar el projecte educatiu de l'Escola Marta Mata** i de reforçar les competències bàsiques dels infants i adolescents. També es detecta la necessitat de **consolidar activitats de lleure i culturals fora de l'horari lectiu** per fomentar **espais de socialització saludable** i desenvolupament personal dels adolescents i joves del Verдум.
- En relació amb l'espai públic i accessibilitat, es detecta la necessitat de **dignificar i millorar la zona sud-oest del barri** i fomentar els espais segurs i agradables per a la convivència i la cohesió social. Estan previstes dues intervencions demandades pel barri; en primer lloc, la reforma del **carrer de Casals i Cuberó** (des del carrer de l'Artesania fins al carrer d'Almansa) i s'explorà la possibilitat de fer intervencions d'urbanisme tàctic que no requereixin grans obres i que ajudin a millorar la funcionalitat, l'estètica i la usabilitat d'entorns que actualment es consideren més degradats i que generen dinàmiques menys positives, com per exemple la **plaça de Charlot** i la **plaça de Joan Riera**. D'altra banda, la intervenció urbanística d'aquesta zona anirà acompanyada d'una estratègia de prevenció i millora de la convivència per potenciar la funció social de l'espai públic.
- En l'àmbit de l'habitatge i rehabilitació es donarà continuïtat al programa de **finques d'alta complexitat (FAC)** a fi d'avançar cap a la millora dels elements comuns (façanes, caixes d'escala, terrats, etc.) dels blocs d'habitatge amb més necessitat de rehabilitació, així com de l'accessibilitat, i es valorarà la possibilitat d'oferir ajuts per la instal·lació d'ascensors.
- En l'àmbit de salut, benestar i comunitat, es detecten **problemes de convivència i percepció d'inseguretat** en algunes zones del barri i necessitat de **reforçar la cohesió social i el sentiment** de pertinença dels adolescents i de les persones migrades. Per això es treballarà per fomentar i potenciar espais de relació a l'espai públic, i activitats de lleure i relacionades amb la memòria històrica del barri.
- En l'àmbit del desenvolupament econòmic i ocupació, es destaca una taxa alta d'atur entre els joves i les dones i persones amb atur estructural. Per donar-hi resposta, es faran **programes específics per a joves, persones migrades i dones**, a fi de contribuir a la **lluita contra la feminització de la pobresa** i l'atur estructural.
- Finalment, en l'àmbit d'adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà, al Verдум es requereix una intervenció tant en l'espai públic com en els equipaments per tal de **millorar l'oferta d'espais que el veïnat pugui utilitzar** i gaudir en condicions de confort climàtic durant l'estiu, o fins i tot per refugiar-s'hi quan s'assoleixin temperatures especialment elevades. El Verдум té una composició del parc residencial amb **habitatges de reduïdes dimensions i poca ventilació natural i sovint sense aire condicionat**. En aquest sentit, els equipaments del barri no sempre disposen de condicions climàtiques adequades i les zones d'espai lliure i parc urbà tampoc sempre disposen d'espai d'ombra i de vegetació. Es proposa identificar i analitzar els punts del barri que són susceptibles d'adequar-se per millorar el confort tèrmic i s'aprofitaran els projectes de reurbanització previstos per incorporar els estudis necessaris a fi de complir els estàndards d'urbanització tenint en compte els criteris per a l'adaptació climàtica (ombres, reflectància de materials, increment del verd...). També s'explorà l'opció de **facilitar processos comunitaris** que permetin aportar informació sobre les necessitats i oportunitats dels espais existents (marxes i accions a l'espai públic) amb una perspectiva ambiental i d'adaptació climàtica.

Estratègies i accions per a la transformació

En aquest capítol es presenten les estratègies i accions que cal desplegar en aquest Pla de Barris 2025-2028 desenvolupades a partir dels objectius generals del programa. Estructurades en els **àmbits clau d'actuació** del nou Pla de Barris, es pretén oferir una visió general de com el Pla aborda les desigualtats des d'un enfocament transversal, i incideix en àrees com l'educació i la cultura; la salut, el benestar emocional i la comunitat; l'habitatge i la rehabilitació; l'espai públic i l'accessibilitat; el desenvolupament econòmic i l'ocupació o l'adaptació climàtica, la transició energètica i el verd urbà.

Aquest document parteix dels **objectius generals i estratègies marcades pel Pla**, però també del **treball conjunt amb el veïnat**, de la **tasca tècnica coordinada amb les àrees municipals i**

els districtes, i s'ha **contrastat amb el territori en sessions participatives**. És, per tant, una proposta que combina la mirada institucional amb l'expertesa comunitària i la coneixença directa dels barris.

Cal tenir present, però, que es tracta d'un **document viu**, en constant evolució. El Pla de Barris proposa **estratègies de sortida**, però manté oberta la possibilitat d'**incorporar noves accions** durant el desplegament, fruit de la **detecció d'oportunitats, la col·laboració amb les entitats i els canvis de context o necessitats** que puguin sorgir en el territori.

Aquest capítol, doncs, no només mostra el full de ruta actual, sinó que també convida a imaginar i construir col·lectivament.





1. ESTRATÈGIA

Acompanyament i reforç al projecte educatiu de l'Escola Marta Mata, ja sigui a través del claustre com de l'atenció integral als alumnes

Descripció

La presència de professionals amb perfils psicosocials als centres educatius ha estat imprescindible per atendre els infants des d'una perspectiva restaurativa i per a millorar les relacions interpersonals.

En la nova edició, el programa En Cercle per a l'acompanyament emocional l'assumirà l'IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials) i CEB (Consorci d'Educació Barcelona) i, per tant, es garanteix la continuïtat de les figures a l'Escola Marta Mata dins l'estructura municipal i no com un pla extraordinari. El Pla de Barris seguirà treballant estretament amb aquests professionals per tal de generar sinergies dins i fora de l'escola.

D'altra banda, es donarà continuïtat a projectes singulars i transversals per tal de reforçar el projecte educatiu de l'escola i obrir el centre al teixit comunitari i viceversa. D'aquesta manera, s'acompanyarà l'Escola Marta Mata en la consolidació del projecte "Memòria del barri a través de les dones" que es va concretar en l'edició anterior amb la publicació d'un àlbum de cromos sobre la història del barri.

L'àlbum és una eina pedagògica amb potencial per treballar de forma transversal amb l'alumnat i es planteja també un procés de creació dels capgrossos amb els personatges de l'àlbum (l'ocell del Verдум i el porquet) amb l'alumnat i la implicació de la comunitat educativa. Aquestes accions tenen una dimensió comunitària que estan previstes en l'àmbit de salut, benestar i comunitat, concretament amb l'estratègia de "Promoure l'acollida, el sentiment de pertinença i l'arrelament social al barri amb especial atenció als adolescents, les dones i les persones migrades".



1.1 ACCIÓ

Col·laboració amb els perfils psicosocials de l'Escola Marta Mata per generar sinergies dins i fora de l'horari lectiu

Descripció del projecte/programa

La incorporació dels perfils d'educadors socials i els perfils provinents de la psicologia (gestors emocionals) als centres educatius ha estat una mesura iniciada en la primera edició del Pla de Barris i ha estat molt ben valorada per tots els agents implicats.

En aquesta tercera edició, aquests professionals ja no dependran del pressupost del Pla de Barris i formaran part de l'estructura de l'IMSS (Institut Municipal de Serveis Socials) i del CEB (Consorci d'Educació Barcelona). Tanmateix, continuaran sent clau per desenvolupar els projectes del Pla de Barris als centres educatius i per promoure el vincle entre el centre i el teixit comunitari.

D'aquesta manera es mantindran els canals de coordinació i col·laboració constants amb aquests professionals de l'Escola Marta Mata, per mantenir les sinergies entre el que passa a dins i fora de l'escola.

Objectius vinculats

- Consolidar projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural.

Subàmbits relacionats

- Accions dins l'escola.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

La presència d'aquests perfils professionals a l'escola servirà per fer arribar a les famílies i als infants les propostes de l'entorn comunitari i també del Pla de Barris. Aquests professionals també poden acompanyar a les famílies, si s'escau, en la inscripció a aquestes activitats (extraescolars, casals estiu, projectes de criança, casals infantils, actes del calendari festiu que es fan al barri).

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).
- Majoritàriament adolescents (12-17).





2. ESTRATÈGIA

Reforç de les competències bàsiques i de les habilitats personals de l'alumnat, a través de la línia d'ensenyaments artístics i científics

Descripció

El reforç de les competències bàsiques i de les habilitats socials, comunicatives i relacionals es treballarà tant dins com fora de l'horari lectiu a través de disciplines artístiques i científiques que, per la seva naturalesa, enriqueixen i milloren el projecte pedagògic de centre. Aquestes disciplines ajuden a desenvolupar certes habilitats personals, com per exemple la memòria, l'expressió oral, la creativitat, l'autoestima, la confiança i el reconeixement de les emocions i també reforcen les habilitats socials i relacionals.

Es donarà continuïtat a la Caixa d'Eines 21-24 a l'Escola Marta Mata, principalment del projecte teatral amb l'aliança amb el Teatre Lliure. A més, fora de l'horari lectiu s'incorpora el programa Extra! Extra! d'activitats extraescolars artístiques i científiques i es donarà continuïtat al projecte Menja Llibres, per fomentar el gust per la lectura, la millora del llenguatge oral i del català com a llengua vehicular.



2.1 ACCIÓ

Consolidació del projecte artístic i teatral a l'Escola Marta Mata

Descripció del projecte/programa

La Caixa d'Eines és la introducció de pràctiques artístiques dins del currículum escolar amb l'objectiu de reduir les desigualtats culturals, i contribuir a pal·liar els grans dèficits i desequilibris territorials en relació amb l'accés a la cultura.

La intervenció consisteix a oferir al centre educatiu una proposta artística i/o científica adaptada i acompanyada per les figures dels mediadors culturals de Pla de Barris, a partir del projecte educatiu de cada centre.

Des del 2021, a l'Escola Marta Mata s'ha establert una aliança amb el Teatre Lliure amb un programa que s'integra estructuralment en el projecte educatiu i que acompanya i forma l'equip educatiu a la pràctica teatral. A partir del curs 25-26, el programa de cultura i educació del Pla de Barris (Caixa d'Eines) esdevindrà una convocatòria pública i els centres educatius del barri s'hi podran presentar a través de la CUP (convocatòria unificada de programes del Consorci d'Educació de Barcelona).

Objectius vinculats

- Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural.

Subàmbits relacionats

- Accions dins l'escola.
- Promoció i acció cultural (disciplines artístiques, memòria, cultura popular...).

Impacte desitjat

Amb la introducció de les disciplines artístiques en l'horari lectiu s'espera que l'alumnat gaudeixi d'experiències culturals significatives i de qualitat. La pràctica artística permet reforçar les habilitats acadèmiques, socials, emocionals i creatives que es treballen de manera transversal a l'escola.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).





2.2 ACCIÓ

Extra! Extra! Oferta d'activitats extraescolars culturals, artístiques i científiques a l'Escola Marta Mata

Descripció del projecte/programa

Extra! Extra! és l'oferta gratuïta d'activitats extraescolars artístiques i científiques que el Pla de Barris posa a disposició dels infants per tal de reduir les desigualtats en l'accés a aquests espais educatius, perquè enriqueixin les vivències, ajuden a consolidar competències bàsiques i milloren el benestar.

El programa ja està implementat a l'Escola Marta Mata i s'espera consolidar una oferta més àmplia i de qualitat durant aquest edició del Pla de Barris. En aquest sentit, es treballarà per accedir a diversos programes, com per exemple "Tardes educatives de l'Ajuntament de Barcelona", i altres activitats programes que siguin d'interès.

Objectius vinculats

- Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament.
- Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.

Impacte desitjat

Amb aquest programa s'espera reduir les desigualtats en l'accés a les activitats extraescolars, i vetllar perquè aquests espais educatius de gran valor arribin a tots els infants i adolescents, i especialment aquells que, per diversos motius sociofamiliars i d'entorn, no hi tenen accés.

D'altra banda, també s'espera enfortir i capacitar entitats de lleure i/o esportives del barri per habilitar-les com a gestores d'activitats extraescolars i de lleure.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).



2.3 ACCIÓ

Menja Llibres: reforç de la lectoescriptura en català

Descripció del projecte/programa

El Menja Llibres té per objectiu incidir en la millora de les competències lingüístiques dels infants en situació de vulnerabilitat per tal d'afavorir l'equitat i l'èxit educatiu amb la promoció de la lectura i tot el que comporta: habilitat en la mecànica lectora, comprensió lectora, expressió oral, riquesa de vocabulari per dominar el català com a llengua vehicular. A la vegada, els contes permeten als infants experimentar i sentir emocions, acompanyats per educadors ajuden a entendre i expressar millor els sentiments.

El projecte es porta a terme a l'Escola Marta Mata fora de l'horari lectiu, en grups de 16 infants de segon i tercer de primària. Té tres àmbits d'actuació: infant, família i comunitat.

Objectius vinculats

- Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament.
- Consolidar els projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.

Subàmbits relacionats

- Accions fora de l'escola: lleure i/o extraescolars.
- Projectes de criança i acompanyament en l'aprenentatge d'infants i adolescents.
- Promoció i acció cultural.

Impacte desitjat

Aprendre i tenir el domini de la mecànica lectora, per més tard poder entendre i expressar correctament allò que es llegeix, és una habilitat imprescindible per seguir amb èxit els aprenentatges que ofereix l'escola. Per tant, tota aquella "estona extra" dedicada a la lectura és un aprenentatge acumulatiu que reforça competències bàsiques que acompanyaran als infants la resta de la seva vida.

El programa pretén també crear l'hàbit lector en els infants i les seves famílies, així com el coneixement i l'ús de la biblioteca del seu barri.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).





3.

ESTRATÈGIA

Promoció d'espais educatius i de lleure
(més enllà del centre escolar) per al col·lectiu
d'adolescents i joves

Descripció

Els infants i els adolescents van omplint el seu bagatge educatiu amb la suma de molts estímuls que provenen de les relacions interpersonals, l'entorn familiar i l'entorn comunitari; aquests espais tenen potencialitats educatives, tant de tipus formal com informal.

En aquest àmbit, diversos agents han manifestat la necessitat de reforçar els espais de lleure i les activitats extraescolars universals. Per aquest motiu, es vol treballar amb tots els agents del barri per desenvolupar projectes i activitats de lleure fora de l'horari lectiu, i al mateix temps aprofitar les oportunitats que ofereix l'espai públic com a context de relació entre els infants, els adolescents i les famílies.



3.1

ACCIÓ

Diagnosi i reforç de l'oferta d'activitats de lleure
i extraescolars al Verdum per a adolescents
i joves

Descripció del projecte/programa

Al Verdum s'ha detectat la necessitat d'aglutinar i d'ampliar l'oferta d'extraescolars i de lleure per a adolescents més enllà dels centres educatius. En una primera fase cal dur a terme una identificació i un mapa de l'oferta existent, dels agents i dels equipaments implicats per posar en valor els recursos i la programació actual al Verdum. En segon lloc, cal identificar els interessos i les necessitats dels perfils prioritaris. Això permetrà identificar els àmbits i les necessitats no cobertes al barri i explorar la possibilitat de reforçar l'oferta d'activitats extraescolars i de lleure amb l'aliança dels equipaments i les entitats que treballen amb adolescents i joves des d'una perspectiva pedagògica i experiencial.

L'estratègia s'ha d'implantar en el marc de les taules comunitàries del barri i amb la xarxa Verdum per l'educació, liderada pels tres centres educatius del barri amb l'objectiu de desenvolupar iniciatives socioeducatives culturals, esportives, musicals i que promoguin els hàbits saludables.

Objectius vinculats

- Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural.

Subàmbits relacionats

- Accions fora escola: lleure i/o extraescolars.
- Promoció dels hàbits i oci saludable.
- Promoció i acció cultural (disciplines artístiques, memòria, cultura popular...).

Impacte desitjat

En primer lloc, s'espera reduir les desigualtats en l'accés i la participació d'activitats extraescolars, i vetllar per tal que aquests espais educatius de gran valor arribin a tots els adolescents, i especialment aquells que per diversos motius sociofamiliars i d'entorn no hi tenen accés.

En segon lloc, es pretén consolidar una oferta d'activitats de qualitat i diversa que afavoreixi la participació, la implicació i la cohesió social dels adolescents i les famílies incorporant l'atenció pedagògica.

Finalment, es vol enfortir la capacitat de les entitats de lleure i/o esportives del barri per habilitar-les com a gestores d'activitats extraescolars i de lleure.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).
- Majoritàriament adolescents (12-17).





4. ESTRATÈGIA

Enfortiment de les habilitats de les famílies per a l'acompanyament en l'èxit educatiu i per sostenir situacions i moments vitals importants

Descripció

Diversos informes apunten que el bagatge cultural de les famílies i, especialment el de la mare, té relació directa amb l'èxit educatiu dels infants, fet que pot condicionar la possibilitat que els adolescents cursin estudis postobligatoris i universitaris. En entorns de més vulnerabilitat, aquest és un vector de desigualtat i pot limitar l'èxit educatiu dels infants i joves.

El Pla de Barris té la voluntat de promoure projectes que apoderin a les famílies com a agents clau de la comunitat educativa des de diversos enfocaments:

- Oferir recursos perquè les famílies ampliïn les seves habilitats per a acompanyar als seus fills.
- Acompanyar processos de vinculació i implicació en els centres educatius com a agents clau de la comunitat educativa.
- Facilitar espais de relació de manera que les famílies s'apropin als fills adolescents a través d'espais de lleure familiars i iniciatives culturals compartides.



4.1 ACCIÓ

Programa per acompanyar la vinculació i implicació de les famílies en els centres educatius

Descripció del projecte/programa

Es proposa un programa amb diversos eixos de treball amb l'objectiu d'ajudar les famílies a ampliar les seves habilitats i recursos i per apropar-les als centres educatius.

Cal identificar les necessitats de les famílies i desenvolupar activitats que responguin als seus interessos. Un exemple és desenvolupar un projecte de llengües d'acollida, establir espais de trobada i de coneixença entre les famílies, i motivar-les perquè participin en el cicle festiu de l'escola. Es treballa amb les tres escoles del Verdum i es valora compartir projectes i activitats si es considera oportú.

Objectius vinculats

- Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor pels infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament.
- Consolidar els projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que perseguen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.

Subàmbits relacionats

- Accions fora de l'escola: lleure i/o extraescolars.
- Projectes de criança i acompanyament en l'aprenentatge d'infants i adolescents.
- Promoció i acció cultural.

Impacte desitjat

S'espera que més implicació de les famílies a l'escola produeixi els resultats i efectes següents:

- Millora del rendiment escolar i més motivació dels infants i adolescents.
- Més confiança i autoestima de les mares i dels adolescents.
- Reforç del vincle familiar.
- Millor comprensió de les famílies del sistema educatiu, així com l'accés a recursos i programes que ofereix l'entorn comunitari.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament dones.
- Majoritàriament persones migrades.





5.

ESTRATÈGIA

Millora dels centres educatius per adaptar-los als nous projectes i metodologies, i garantir espais de qualitat que facilitin el treball i l'aprenentatge

Descripció

Els equipaments educatius han de ser espais on els infants i famílies se sentin a gust, segurs i com més atesos millor. En aquest sentit, els espais, el mobiliari i el material pedagògic han de promoure el benestar a les aules i facilitar el desenvolupament de projectes educatius innovadors.

El Pla de Barris seguirà apostant per acompanyar el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) en la millora dels centres educatius per adaptar-los als nous projectes pedagògics. S'ha previst adequar la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata per disposar de més espais per a desenvolupar activitats artístiques i teatrals durant l'horari lectiu i, si es considera necessari, s'acompanyarà a l'escola en la possibilitat de cedir l'espai al barri per a usos col·lectius i comunitaris.

D'altra banda, s'ha plantejat la millora d'espais exteriors, com per exemple els Jardins del Centre de Formació per a Adults Freire, per promoure l'ús lliure fora de l'horari lectiu, i fomentar projectes i usos comunitaris.



5.1

ACCIÓ

Adequació de la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata

Descripció del projecte/programa

Durant el 2025 s'adequarà i s'habilitarà l'antiga caseta del conserge de l'Escola Marta Mata com un espai polivalent d'ús durant l'horari lectiu. Amb aquesta reforma l'escola ampliarà els espais i disposarà de més opcions per desenvolupar múltiples activitats.

Objectius vinculats

- Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.

Subàmbits relacionats

- Millora d'equipaments educatius.

Impacte desitjat

- S'espera que més implicació de les famílies a l'escola produeixi els resultats i efectes següents:
- Millora del rendiment escolar i més motivació dels infants i adolescents.
 - Més confiança i autoestima de les mares i dels adolescents.
 - Reforç del vincle familiar.
 - Millor comprensió de les famílies del sistema educatiu, així com l'accés a recursos i programes que ofereix l'entorn comunitari.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).
- Majoritàriament adolescents (12-17).





Espai públic i
accessibilitat

1. **ESTRATÈGIA**
Dignificació de la zona sud-oest del barri (entre els carrers Góngora, Almansa, Artesania i via Júlia) amb la promoció d'actuacions integrals i amb perspectiva comunitària

Descripció

Es proposa treballar de forma estratègica i coordinada en la zona sud-oest del barri, on s'ha detectat una confluència de necessitats i demandes veïnals, així com d'intervencions arquitectòniques previstes per diferents operadors de l'Ajuntament: Pla de Barris, Districte i Institut Municipal de Paisatge (IMPU).

A partir de les actuacions previstes, cal dur a terme una anàlisi acurada de les problemàtiques i oportunitats de l'entorn amb criteris tècnics i amb perspectiva social i d'adaptació climàtica. En aquest cas, es proposa establir un espai de treball estable amb el veïnat, les entitats i els agents comunitaris i els diversos operadors municipals per treballar conjuntament en les accions de millora i per fer seguiment de les intervencions.

Des del Pla de Barris es portarà a terme la reurbanització del carrer Casals i Cuberó (des del carrer de l'Artesania fins al carrer d'Almansa) i s'explorà la possibilitat d'executar intervencions tàctiques a la zona de la plaça de Charlot, plaça de Joan Riera i dels entorns escolars amb la possibilitat de vincular-ho amb processos d'ocupació laboral amb veïnat del barri.

L'estratègia de millora urbanística es reforça amb accions per potenciar la funció social de l'espai públic, per diversificar-ne els usos i fomentar dinàmiques interculturals i positives per millorar la convivència i la cohesió social al barri.



Espai públic i
accessibilitat

1.1 **ACCIÓ**
Reurbanització del carrer de Casals i Cuberó

Descripció del projecte/programa

S'iniciarà la reforma del carrer (des del carrer de l'Artesania fins al carrer d'Almansa) per a la millora i l'ampliació de les voreres, supressió de barreres arquitectòniques i l'increment del verd urbà.

Aquesta intervenció s'acompanyarà d'accions d'informació i de participació amb el veïnat, els comerços i les entitats de la zona per tal d'identificar les necessitats i preveure-les en el projecte.

Objectius vinculats

- Transformar, dignificar i revitalitzar l'espai públic per fer-lo més inclusiu, accessible i acollidor.
- Potenciar la funció social de l'espai públic per tal de contribuir a unes dinàmiques d'ús que fomentin la cohesió, la socialització i la vida comunitària, amb especial atenció a les necessitats d'adolescents, persones grans, dones i persones migrades.

Subàmbits relacionats

- Millora integral de places i/o carrers.
- Millora connectivitat/accessibilitat (escales mecàniques, ascensors, petites actuacions).
- Adaptació climàtica de l'espai públic (Ampliació/millora del verd existent, millora dels espais d'ombra o de refresc, millora de paviments drenants).

Impacte desitjat

Amb la millora de l'amplada de les voreres s'incentivarà el trànsit dels vianants i es farà un ús més agradable i segur de l'espai. D'altra banda, la incorporació del verd i arbres millorarà la qualitat ambiental i reduirà la calor urbana.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



Dignificació de la zona sud-oest del barri (entre els carrers Góngora, Almansa, Artesania i via Júlia) amb la promoció d'actuacions integrals i amb perspectiva comunitària



Espai públic i
accessibilitat

1.2 ACCIÓ Intervencions puntuals a l'espai públic acompanyades de projectes comunitaris

Descripció del projecte/programa

En un primer moment es plantejarà la possibilitat de promoure accions de participació per l'espai públic (per exemple amb una marxa exploratòria) per detectar els espais que requereixen una millora i explorar la possibilitat de fer intervencions puntuals que no requereixin grans obres i que ajudin a millorar la funcionalitat, l'estètica i la usabilitat d'entorns que actualment es consideren més degradats i que generen dinàmiques menys positives, com per exemple la plaça de Charlot i la plaça de Joan Riera. També, la possibilitat de fer una intervenció en els entorns escolars per millorar la seguretat de la zona; en aquest cas treballaria amb les tres escoles del barri, els comerços i els agents implicats.

Les intervencions s'han de plantejar des d'una perspectiva experimental i creativa, partint de les demandes i idees del veïnat, comunitats de veïns i de les entitats del barri com a agents clau pel seu desenvolupament.

A més, cal fomentar el desenvolupament d'activitats per a l'activació i revitalització de l'espai públic així com per la millora de la convivència i per reduir la percepció d'inseguretat de la zona. Aquesta estratègia s'ha d'implantar tenint en compte l'estratègia "Contribuir en la millora de la convivència i la cohesió social, així com la prevenció de conflictes relacionals i la percepció negativa i d'inseguretat de la zona".

S'ha de mesurar l'impacte de les accions durant la implementació i treballar un procés de resignificació i reapropiació dels espais per part del veïnat.

Objectius vinculats

- Transformar, dignificar i revitalitzar l'espai públic per fer-lo més inclusiu, accessible i acollidor.
- Potenciar la funció social de l'espai públic per tal de contribuir a unes dinàmiques d'ús que fomentin la cohesió, la socialització i la vida comunitària, amb especial atenció a les necessitats d'adolescents, persones grans, dones i persones migrades.

Subàmbits relacionats

- Millora integral de places i/o carrers.
- Promoció de la funció social de l'espai públic (millora de la inclusivitat, revitalització, dinamitzacions d'espais de joc infantil, millores puntuals de l'espai públic, activació social de plantes baixes).
- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.

Impacte desitjat

Es preveu que hi hagi una resignificació dels espais i una reapropiació per part del veïnat dels diferents entorns de la zona, amb nous usos i dinàmiques positives que generin comunitat i sentiment de pertinença.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



Dignificació de la zona sud-oest del barri (entre els carrers Góngora, Almansa, Artesania i via Júlia) amb la promoció d'actuacions integrals i amb perspectiva comunitària

ESTRATÈGIA
EP 1



Habitatge i
rehabilitació

1. ESTRATÈGIA Promoció de la rehabilitació de finques d'alta complexitat (FAC)

Descripció

En el camp de l'habitatge, el Pla de Barris ha promogut la rehabilitació d'habitatges d'aquelles comunitats més afectades on les ajudes ordinàries no arribaven.

El programa de FAC, que garanteix un acompanyament tècnic i social a les finques més vulnerables en els processos complexos de rehabilitació, s'ha consolidat com una de les eines clau en la rehabilitació d'entorns amb vulnerabilitat residencial.

Així mateix, en el marc de la subvenció Next Generation, la possibilitat de garantir un acompanyament extra als veïns dels barris de Pla de Barris a través de l'Oficina de la Rehabilitació Municipal, ha estat un factor clau en l'abordatge de la rehabilitació d'habitatges.





1.1 ACCIÓ

Programa de finques d'alta complexitat (FAC)

Descripció del projecte/programa

El programa FAC s'ha desenvolupat al barri del Verdum, amb l'estudi de 23 finques, quatre de les quals actualment tenen expedient obert per rehabilitar-les.

Les finques es troben en la zona sud-oest del barri i per tant el treball que ja s'ha fet amb les comunitats de veïns representa una oportunitat per vincular-les amb diversos processos sociocomunitaris d'aquesta zona.

El programa té per objectiu destinar les ajudes a les finques amb més necessitat de rehabilitació i intervenir sobre els elements comuns per tal de millorar-ne les condicions estructurals, de salubritat, d'eficiència energètica o d'accessibilitat, a través de la instal·lació d'ascensors, entre d'altres.

Objectius vinculats

- Rehabilitar el parc residencial garantint que es prioritzen les intervencions en els entorns i llars més vulnerables i que més ho necessiten.
- Treballar amb les comunitats de veïns amb l'objectiu d'enfortir-les, fomentar la cohesió social i millorar la convivència i l'enxarxament al barri.

Subàmbits relacionats

- Programes de rehabilitació d'habitatges.
- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.

Impacte desitjat

D'una banda, les millores de les finques ajudaran a resoldre problemes estructurals, de salubritat, accessibilitat afavoreixen l'eficiència energètica.

De l'altra, s'espera que el procés d'acord al qual han d'arribar les comunitats de veïns per a portar a terme la rehabilitació ajudi a millorar la comunicació i l'entesa entre el veïnat de la comunitat i que es promogui el sentit de la col·laboració. Així mateix, la percepció de millora de la comunitat a través d'un procés col·lectiu pot generar sentiment positiu en el veïnat i incentivar-ne la participació en altres espais i projectes per a l'entorn.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



1. ESTRATÈGIA

Contribuir en la millora de la convivència i la cohesió social del barri, així com en la prevenció de conflictes relacionals i la percepció negativa i d'inseguretat

Descripció

Durant el darrer any, s'ha treballat al barri de forma coordinada amb el districte i els agents comunitaris per posar en comú les problemàtiques i oportunitats dels entorns amb més conflictes de convivència al barri, especialment a la plaça de Charlot i la plaça de Joan Riera.

Es proposa continuar treballant per millorar la convivència i la cohesió social, especialment en la zona sud-oest del barri, posant especial èmfasi en els col·lectius prioritaris: adolescents, persones grans i persones migrades.

S'ha de mantenir el treball conjunt i la coordinació amb els agents de l'entorn: comerços, agents veïnals, serveis de prevenció de conflictes, comunitats de veïns i famílies, i desenvolupar projectes transversals per promoure el coneixement mutu, la interacció entre el veïnat i els vincles personals. Cal donar suport a iniciatives que ajudin a regular els usos de les places i que fomentin dinàmiques més positives que afavoreixin la millora de la convivència.





1.1 ACCIÓ

Projectes transversals que afavoreixin els espais de trobada, el diàleg i el reconeixement mutu del veïnat

Descripció del projecte/programa

Es proposa establir un espai central de treball amb els agents del barri, veïnat i entitats per desenvolupar iniciatives que dinamitzin i fomentin usos positius dels espais. També es preveuen accions d'apropament a les comunitats de veïns, als adolescents i joves, principalment de la zona sud-oest del barri, per potenciar espais de diàleg, de relació i de reconeixement mutu.

Aquesta acció es vincula amb l'estratègia de "Dignificació de la zona sud-oest del barri".

Objectius vinculats

- Foment de la funció social de l'espai públic per garantir-ne la inclusivitat i diversificar-ne els usos, tenir especialment en compte la perspectiva de gènere, intercultural i intergeneracional, i vetllar per la representativitat del perfils prioritari (dones, adolescents, persones grans i persones migrades).
- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Promoció de la funció social de l'espai públic (millora de la inclusivitat, revitalització, dinamitzacions, espais de joc infantil, millores puntuals de l'espai públic, activació social de plantes baixes).

Impacte desitjat

S'espera incrementar la interacció social i les dinàmiques positives (principalment de la zona sud-oest del barri).

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



2. ESTRATÈGIA

Promoure els usos socials i comunitaris de locals de planta baixa del Verдум

Descripció

En el Pla de Barris 2021-2024 es van redactar dos projectes executius de la reforma de dos locals municipals de planta baixa, situats al carrer d'Alonso Cano i al carrer de Robert Robert.

En aquesta edició es preveu adequar els dos locals i definir-ne el funcionament de forma participada per adequar els usos i les activitats a les necessitats i propostes dels agents socials i comunitaris.

A més, s'acompanyarà la posada en marxa dels dos locals com a nous pols de referència al barri per a desenvolupar projectes sociocomunitaris adreçats principalment a adolescents i joves (en el cas de Robert Robert) i per desenvolupar activitats de l'àmbit de la salut comunitària i les cures (local d'Alonso Cano).

Finalment, es vol aprofitar l'activitat generada en els locals per revitalitzar l'espai públic més proper i generar dinàmiques positives en l'entorn per millorar de la vida comunitària i la cohesió social.





2.1 ACCIÓ

Adequació i posada en marxa del local del carrer d'Alonso Cano

Descripció del projecte/programa

Durant el 2025 es preveu l'adequació del local del carrer d'Alonso Cano per a diferents usos: espai polivalent de salut comunitària, espai de treball per a entitats, oficina de serveis territorialitzats (Barcelona Activa i Pla de Barris) i espais de despatxos i emmagatzematge. Des de Pla de Barris s'acompanya un procés de treball per definir els usos i les possibles activitats, i també la posada en marxa per consolidar un model de gestió de l'equipament que respongui a les necessitats dels agents.

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.
- Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat
- Millora d'equipaments comunitaris.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

Amb la posada en marxa del local del carrer d'Alonso Cano s'esperen els efectes següents: D'una banda, proporcionar un nou espai accessible a les entitats que ho necessitin en facilita el dia a dia i promou nous projectes i en consolida d'altres. El local també pot esdevenir un nou model de col·laboració que fomenti la interacció entre les entitats i els serveis i que impulsi activitats i iniciatives conjuntes.

De l'altra, l'impuls d'activitats relacionades amb l'àmbit de la salut comunitària ha de permetre arribar a perfils més vulnerables, com les persones grans que s'enfronten a barreres, per tenir cura de la salut.

Finalment, el nou equipament pot activar i promoure noves dinàmiques en l'entorn més proper, com és la plaça de Joan Riera.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament persones grans (+65).
- Majoritàriament altres edats i/o col·lectius.



2.2 ACCIÓ

Adequació i posada en marxa del local del carrer de Robert Robert

Descripció del projecte/programa

Durant aquesta edició del Pla de Barris es s'ha previst condicionar el local del carrer de Robert Robert per a usos i activitats per a joves. En el moment que s'aprovi el projecte cal donar a conèixer l'espai i promoure un procés per involucrar els joves des de l'inici amb la col·laboració de les entitats i els agents del barri. S'ha d'acompanyar els joves i adolescents perquè es facin seu l'equipament, i que el considerin un espai de trobada estable i per organitzar esdeveniments de forma autoorganitzada.

Objectius vinculats

- Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Promoció dels hàbits i oci saludable.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

La posada en marxa del local constitueix un nou espai de referència segur on els joves poden socialitzar i reforçar els vincles de forma saludable i positiva. S'espera que ajudi a prevenir i reduir altres conductes, com el consum, el vandalisme i l'aïllament social dels adolescents i joves.

D'altra banda, s'espera que sigui un espai de desenvolupament personal i social per als joves, on puguin desenvolupar projectes que els generin autoconfiança, els reforci el sentiment de pertinença al barri, el compromís i la responsabilitat.

Finalment, es preveu incrementar l'oferta i les activitats adreçades a joves i impulsades pels mateixos joves i dinamitzar l'entorn amb iniciatives positives.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament adolescents (12-17).
- Majoritàriament joves (18-35).





3. ESTRATÈGIA Promoure l'acollida, el sentiment de pertinença i l'arrelament social al barri, amb especial atenció als adolescents, les dones i les persones migrades

Descripció

El Verdum és un barri amb una alta mobilitat i en els darrers anys l'arribada de noves persones de cultures i contextos culturals diversos s'ha incrementat. Els processos migratoris tenen connotacions emocionals i psicològiques que influeixen en el benestar de les persones i també en el sentiment de pertinença i d'identitat en la nova cultura d'acollida.

Per aquest motiu es fa necessari desenvolupar projectes de reconeixement i comprensió del fet migratori al Verdum, així com projectes que afavoreixin espais d'acollida i de trobada per al reconeixement mutu i la cohesió social.



3.1 ACCIÓ Projecte d'acollida i benvinguda al barri per al nou veïnat i amb perspectiva intercultural

Descripció del projecte/programa

La població nouvinguda presenta necessitats específiques de coneixement dels recursos del barri i d'enxarxament comunitari, molt especialment la població migrada que prové de contextos culturals molt diferents del país d'acollida.

En aquest sentit, s'han identificat necessitats relacionades amb la situació administrativa, l'accés a recursos d'aprenentatge de llengües, l'accés a recursos formatius i laborals, a l'habitatge i a l'atenció mèdica així com de coneixement del barri.

En una primera fase es proposa identificar els agents i equipaments del barri que fan funcions d'acollida per detectar les necessitats no cobertes, definir circuits i itineraris existents i per explorar; en una segona fase, accions i activitats que es poden dur a terme per millorar l'acollida de noves persones al barri, com l'elaboració d'un mapa i una guia de recursos d'acollida al barri, passejades o xerrades d'acollida.

Objectius vinculats

- Posar l'atenció en el benestar emocional, principalment dels adolescents i joves, dones i persones migrants, generar projectes (i aportant eines) que puguin ajudar a gestionar, a ells i a les seves famílies, les "càrregues emocionals" derivades del context de vulnerabilitat i etapa vital en què es troben.
- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

El desenvolupament d'un projecte d'acollida al barri pot tenir efectes individuals i també en l'entorn, que pot arribar a un barri més inclusiu i acollidor. S'espera que les persones que arribin se sentin més reconegudes i més incloses en les dinàmiques del barri, fet que pot disminuir el sentiment d'aïllament i pot afavorir la gestió del dol migratori. D'altra banda, el projecte pot ser un catalitzador per reforçar vincles i xarxes de suport mutu, així com fomentar la cohesió social.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament persones migrades.





3.2 ACCIÓ

Projecte de memòria històrica del barri amb perspectiva comunitària i intercultural

Descripció del projecte/programa

En l'edició anterior es va iniciar un projecte de memòria històrica que es va concretar amb la publicació d'un àlbum de cromos sobre la història del barri. El projecte ha evidenciat la potencialitat que té i és un punt de partida per desenvolupar altres accions des de diferents eixos per recuperar la identitat col·lectiva del barri, i per fomentar relacions intergeneracionals i interculturals.

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.

Impacte desitjat

Desenvolupar un projecte de memòria històrica al barri pot tenir els efectes següents:

- Recuperació de la identitat col·lectiva del barri: reconeixement de les lluites veïnals, fets migratoris, transformacions urbanes...
- Reconstrucció de narratives del barri, no només les oficials.
- Més interacció intergeneracional en què les persones grans expliquen les seves experiències als infants i joves.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



3.3 ACCIÓ

Consolidació i dinamització de l'àlbum de cromos a l'Escola Marta Mata i en altres centres educatius i agents del barri

Descripció del projecte/programa

A partir de la publicació de l'àlbum de cromos amb la història del barri es vol posar en marxa la dinamització de l'àlbum amb els alumnes de 5è i 6è de les escoles del Verdum: l'Escola Marta Mata, l'Escola Pia Luz Casanova i el Col·legi Sant Ferran.

Durant el primer curs es fa balanç de la rebuda en els alumnes i del funcionament de les visites als comerços per incorporar les millores que es considerin. En una segona fase, es planteja la possibilitat d'obrir-ho a d'altres agents del barri que hi estiguin interessats per tal d'incorporar la perspectiva comunitària, i vincular el projecte amb l'estratègia de "Promoció de l'acollida, el sentiment de pertinença i l'arrelament social al barri amb especial atenció als adolescents, les dones i les persones migrades".

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.

Impacte desitjat

La dinamització de l'àlbum de cromos ha de permetre que els infants de les escoles aprofundeixin i coneguin millor l'entorn del barri des d'una perspectiva més lúdica. També és una eina que pot arribar de forma indirecta a les famílies, i per tant s'espera que generi curiositat per la història del barri i que fomenti la visita als comerços de l'entorn.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament adolescents (12-17).
- Majoritàriament persones migrades.





Salut,
benestar
i comunitat

Promoure l'acollida, el sentiment de pertinença i l'arrelament social al barri, amb especial atenció als adolescents, les dones i les persones migrades

3.4 ACCIÓ

Creació dels capgrossos de l'ocell Verдум i el porquet amb l'alumnat i la comunitat educativa de l'Escola Marta Mata

Descripció del projecte/programa

Es proposa posar en marxa un procés de creació de capgrossos de les figures que apareixen a l'àlbum de cromos, com a narradors de la història del barri: l'ocell Verдум i el porquet. El procés de producció dels capgrossos es dissenya amb l'Escola Marta Mata i es planteja la possibilitat que hi participin les famílies com una oportunitat d'apropament i de vinculació des d'un projecte transversal a l'escola i que també pot tenir un impacte en el barri, ja que les figures poden esdevenir identitàries del barri i relacionar-les amb activitats comunitàries i vinculades al cicle festiu del barri.

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Promoció i acció cultural (disciplines artístiques, memòria, cultura popular...).

Impacte desitjat

Amb el procés de creació de les figures dins de l'horari lectiu s'espera que l'alumnat desenvolupi habilitats manuals i que s'estimuli la creativitat. També poden aprofundir en la història del barri i conèixer elements de la cultura popular. Un cop produïts els capgrossos, les figures es poden utilitzar en activitats i esdeveniments comunitaris i convertir-se en símbols identitaris del Verдум, com la capgrossa Marina. S'espera que el projecte fomenti la participació de les famílies a l'escola i que reforci el sentiment de pertinença al centre educatiu i al barri.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament infància (0-11).



Salut,
benestar
i comunitat

4. ESTRATÈGIA

Promoció del benestar emocional i dels hàbits saludables, així com la prevenció de l'aïllament del col·lectiu d'adolescents

Descripció

Es treballa pel benestar emocional dels adolescents per prevenir l'aïllament i el sentiment de soledat produïts per l'ús abusiu de les xarxes socials i videojocs, que poden tenir efectes negatius. S'aposta per potenciar espais de socialització saludable i de reflexió crítica adreçat a adolescents sobre aspectes que són quotidians i que poden sumar malestar: bon ús de les noves tecnologies, pressió estètica, autopercepció del cos, salut sexual i afectiva, racisme, addiccions i consums. S'explora la vinculació amb el futur equipament del carrer d'Alonso Cano on es planteja la possibilitat de desenvolupar projectes i accions de l'àmbit de la salut comunitària.





4.1 ACCIÓ

Programa de dinamització juvenil

Descripció del projecte/programa

Amb el Pla de Barris 2021-2024 de les Roquetes i el Verdum es va posar en marxa un servei de dinamització juvenil que tenia com a finalitat fomentar l'activitat, participació i autoorganització de la franja adolescent i jove del barri. Un cop valorats els resultats positius d'aquest projecte, es vol continuar amb la implementació al barri, i posar el focus en els eixos següents:

- Vinculació dels joves als recursos comunitaris del barri.
- Consolidació d'espais d'autonomia i de trobada que nodreixin el futur espai de joves del carrer de Robert Robert.
- Suport i acompanyament en la implicació dels joves en la posada en marxa del futur espai per a joves.
- Promoció de la participació i l'associacionisme dels joves del barri.

Objectius vinculats

- Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor pels infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i recursos de les persones adultes en el seu acompanyament.
- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.
- Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Promoció d'hàbits i oci saludables.

Impacte desitjat

Amb la dinamització juvenil s'esperen resultats a mitjà i llarg termini:

- Creació d'espais de trobada estables on els joves interactuïn i es relacionin fomentant certs valors com la col·laboració i el respecte mutu.
- Amb l'oferta de lleure saludable es preveu disminuir l'addicció a les pantalles, el consum de tòxics, la soledat i el sentiment d'aïllament.
- Desenvolupament d'habilitats dels joves: lideratge, treball en equip, seguretat i accés a noves oportunitats per desenvolupar-se personalment.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament adolescents (12-17).
- Majoritàriament joves (18-35).



5. ESTRATÈGIA

Combatre la soledat no volguda dels col·lectius de persones grans i persones migrades

Descripció

Els projectes pilots que s'han dut a terme mostren que la metodologia basada en la combinació de l'atenció individualitzada i la promoció de grups de relació ajuden a reduir el sentiment de soledat i a establir lligams entre el veïnat, els equipaments del barri i altres iniciatives de districte o ciutat.

Es vol donar continuïtat a l'atenció individual i a l'acompanyament a persones grans en situació d'aïllament i també cal definir una línia de treball per identificar i vincular al barri i a la xarxa comunitària, les persones migrades amb risc de patir desarrelament.





5.1 ACCIÓ

Atenció i acompanyament a persones grans per combatre l'aïllament

Descripció del projecte/programa

El 2023 es va iniciar un projecte per donar resposta a les necessitats de les persones grans del Verdum, principalment en situació de soledat. El projecte ha de tenir continuïtat en aquesta edició amb la incorporació de noves necessitats i oportunitats.

El nou projecte treballa per detectar persones grans i persones migrades que es troben en situació d'aïllament i que no tenen xarxa relacional i no estan vinculades amb els recursos i agents del Verdum. S'han de reforçar les aliances amb els agents detectors i derivadors i desenvolupar activitats i accions per vincular les persones en situació d'aïllament a la xarxa comunitària del barri.

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.

Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

Es preveu que les persones usuàries del projecte es vinculin amb la xarxa comunitària i a les activitats que es desenvolupen al barri i que augmenti la seva xarxa relacional.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament persones grans (+65).
- Majoritàriament dones.
- Majoritàriament persones migrades.



6. ESTRATÈGIA

Promoure la implicació, la participació comunitària i associativa dels adolescents, les dones i les persones migrades

Descripció

La situació de vulnerabilitat social i el desarrelament d'alguns col·lectius pot influir en la baixa implicació i la manca de vinculació en la vida associativa i comunitària del Verdum.

Encara que el Verdum té una xarxa comunitària activa, es vol donar suport a l'organització associativa i posar-la en valor amb l'objectiu de potenciar nous actius als barris, l'autoorganització de grups per impulsar d'iniciatives veïnals i comunitàries, especialment de joves i col·lectius de contextos culturals diversos i de dones.



6.1 ACCIÓ Projecte d'enfortiment social i comunitari

Descripció del projecte/programa

En les edicions anteriors del Pla de Barris es va establir una aliança amb el Servei d'Acció Comunitària i Torre Jussana i un programa integral d'enfortiment i acompanyament al teixit associatiu dels barris del Pla de Barris.

En aquesta nova edició s'ha consolidat l'aliança amb Torre Jussana i s'han revisat les línies de treball amb els següents objectius:

- Potenciar la participació, autoorganització i visibilització dels nous actius al barri i, en particular, els col·lectius i les entitats de contextos culturals diversos.
- Potenciar l'arrelament comunitari del teixit associatiu.
- Dotar els agents comunitaris d'eines i recursos per reforçar el teixit associatiu del seu barri.

D'aquesta manera, Torre Jussana pot acompanyar els processos que es considerin necessaris per apoderar grups informals, entitats i agents del barri per a consolidar la xarxa social i comunitària.

Objectius vinculats

- Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.
- Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.

Impacte desitjat

L'impacte previst del programa és:

- Capacitar i empoderar actius comunitaris i grups informals amb l'adquisició de noves habilitats per a impulsar projectes i iniciatives de forma autònoma.
- Accés a nous recursos i assessorament extern que pot fomentar canvis en processos comunitaris.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament altres edats i/o col·lectius.



Subàmbits relacionats

- Foment de la cohesió, arrelament, vincle i construcció de comunitat.
- Promoció d'hàbits i oci saludables.



1. ESTRATÈGIA Foment de la contractació laboral per a l'adequació puntual d'espais al barri

Descripció

Des del Pla de Barris es promocionen programes ocupacionals (amb formació i pràctica laboral) amb la contractació laboral que reverteixi en la millora del barri, i es prioritza la contractació amb mesures específiques per a la regularització de la situació administrativa irregular i per evitar la irregularitat sobrevinguda que perpetuen situacions de precarietat.

Es continua treballant en el marc de la taula d'inserció sociolaboral de les Roquetes i el Verdum, on participen els agents i les entitats referents de l'àmbit per detectar necessitats i oportunitats en aquesta línia.

També s'exploren les possibles intervencions relacionades amb els programes de rehabilitació d'habitatges, l'adequació puntual de l'espai públic i els programes d'acompanyament i cura de les persones grans que, per les seves característiques, poden ser desenvolupades a través dels programes ocupacionals. S'apunten algunes possibles actuacions:

- Accions d'adequació de la plaça de Charlot i entorns.
- Acompanyament i cures a persones grans.





1.1 ACCIÓ Projectes formatius i d'experienciació laboral

Descripció del projecte/programa

Es valora la possibilitat de desenvolupar projectes formatius i d'experienciació laboral vinculats a l'adequació puntual de l'espai públic del Verdum.

Objectius vinculats

- Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris del Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.
- Impulsar activitats socioeconòmiques per tal de fomentar la vitalitat dels barris i els seus carrers.

Subàmbits relacionats

- Programes amb experienciació laboral i foment de la contractació.

Impacte desitjat

Pendent de definir.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament joves (18-35).
- Majoritàriament persones migrades.



2. ESTRATÈGIA Contribuir a la lluita contra l'atur estructural del Verdum a través de projectes prelaborals per a persones adultes

Descripció

Les dades d'atur de persones de més de 45 anys (55,5%) i d'atur de llarga durada (47,4%) al Verdum demostren la necessitat de donar continuïtat a projectes que contribueixen a la lluita contra l'atur de llarga durada amb l'objectiu de revertir els efectes que se superposen amb altres factors de vulnerabilitat, com la dificultat a l'accés d'habitatge i a la vinculació a la xarxa de serveis bàsics.

Es té en compte la perspectiva interseccional, reconeixent la diversitat de necessitats que requereixen un enfocament multidisciplinari, tenint en compte les necessitats bàsiques no cobertes i el suport emocional.

Es continua treballant en el marc de la taula d'inserció sociolaboral de les Roquetes i del Verdum, on participen els agents i entitats referents de l'àmbit dels dos barris. Així, es proposa donar continuïtat al projecte Tasta i Connecta adreçat a persones que fa massa temps que estan desvinculades del món laboral, amb l'objectiu que adquireixin les competències i la motivació necessàries per reincorporar-se al món del treball; es posa l'atenció en les persones en situació administrativa irregular, que s'enfronten a barreres addicionals en el camí cap a l'ocupació.





2.1 ACCIÓ Programa Tasta i Connecta

Descripció del projecte/programa

En el Pla de Barris 21-24 es va dur a terme el projecte Tasta la Vida, un programa de formacions prelaborals i tastets d'oficis en sectors amb demanda d'inserció adreçat a persones que es troben en situació d'atur, inactivitat o precarietat laboral i que necessiten un acompanyament integral.

Es proposa posar en marxa una nova edició del programa adaptat a les noves necessitats i posant èmfasi en el treball personalitzat tenint en compte la vessant anímica i la motivació personal, la descoberta de noves ocupacions, la millora de les competències transversals, així com la capacitació en habilitats bàsiques prelaborals.

Objectius vinculats

- Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris del Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.

Subàmbits relacionats

- Programes prelaborals.
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.
- Reducció de la bretxa digital.

Impacte desitjat

S'espera arribar a un mínim de 50 persones adultes en situació de desmotivació i atur o precarietat laboral als barris de Nou barris. També es preveu que un 85% de les persones participants finalitzin el programa i es vinculin a una altra formació, a un recurs ocupacional i/o s'hagin inserit en el mercat laboral.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament persones migrades.
- Majoritàriament dones.



3. ESTRATÈGIA Millora de les competències professionals i de la inserció laboral dels joves

Descripció

Es proposa desenvolupar programes integrals i a llarg termini adreçats a joves que hagin interromput el seu itinerari en l'etapa obligatòria o postobligatòria amb l'objectiu d'acompanyar-los en el retorn al sistema educatiu i orientar-los en la transició i l'accés al mercat laboral en els sectors estratègics de la ciutat: economia del visitant, comerç, mercats, economia de les cures, economia blava i sector agroalimentari, entre d'altres.

També es treballa per prevenir la irregularitat sobrevinguda i fomentar la regularització amb els mecanismes que permet la llei d'estrangeria, com per exemple l'arrelament per formació.

Aquesta estratègia es desenvolupa en el marc de la taula d'inserció sociolaboral de les Roquetes i del Verdum i també es té en compte el Centre de Formació d'Adults Freire i altres agents que treballin en aquest àmbit.





3.1 ACCIÓ Programes de formació i experiència laboral per a joves

Descripció del projecte/programa

Projecte que té com a finalitat l'apropament de les opcions de formació o laborals, amb acompanyament individualitzat a joves desvinculats dels recursos ja existents. El projecte persegueix motivar els joves participants i afavorir la transició a altres programes formatius, oferir un primer contacte amb el món productiu, vincular-los al món laboral, millorar les competències transversals i personals, fomentar el treball en xarxa, la participació i l'acció comunitària.

Objectius vinculats

- Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris del Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.

Subàmbits relacionats

- Programes prelaborals.
- Programes amb experiència laboral i foment de la contractació.
- Programes formatius.

Impacte desitjat

Arribar a un mínim de 200 joves de tots els barris del Pla de Barris en situació de desmotivació formativa o atur. Un 75% de les persones participants finalitzen el programa i es vinculen a una altra formació, a un recurs ocupacional o hi ha hagut inserció laboral.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament joves (18-35).



4. ESTRATÈGIA Contribuir a la lluita contra la feminització de la pobresa

Descripció

S'aposta per formacions qualificadores i sectors que professionalitzin les dones tenint en compte els talents personals, la dimensió de les cures i les polítiques del temps.

És cabdal la transversalitat de les professionals i la mirada integral per tal d'arribar a les dones que viuen situacions amb més dificultats i que pateixen diverses tipologies de desigualtat: aïllament, violència masclista, situacions familiars complexes, o dones amb NIEs dependents.





Desenvolupament
socioeconòmic i
ocupació

4.1 ACCIÓ Concilia: servei de cangur per a la cura d'infants

Descripció del projecte/programa

Servei de cangur que té per objectiu contribuir a l'harmonització de la vida laboral, familiar i personal per tal de respondre a les necessitats de conciliació actuals, principalment per part de les dones, pel que fa a l'atenció dels infants al seu càrrec.

El servei pretén:

- Afavorir l'accés de dones a cursos de formació ocupacional, així com la seva ocupació.
- Facilitar l'accés, la promoció i el manteniment al seu lloc de treball.
- Promoure el benestar de les unitats familiars.
- Facilitar un temps propi per a les dones que els permeti participar plenament en la comunitat per tal d'enfortir el seu paper actiu en la societat.
- Facilitar espais de respir per a les famílies; i proporcionar espais de lleure de qualitat per als infants atesos.

El servei es desenvolupa fora de l'horari escolar, a l'EBM La Colometa, on acull infants d'entre 1 i 12 anys del Verdum.

Objectius vinculats

- Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris del Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.

Subàmbits relacionats

- Serveis per a la millora i facilitació de l'ocupabilitat (dispositius, homologació, conciliació...).
- Programes per millorar el benestar i la salut mental.

Impacte desitjat

Amb aquest projecte s'espera que les famílies, especialment les dones, disposin de temps per poder-lo dedicar a l'autocura, a la formació, a la participació comunitària i a la recerca de feina. Per tant, es preveu, d'una banda, que millori l'ocupabilitat de les dones i que puguin incorporar-se a llocs de feina de qualitat i, de l'altra banda, que millori el seu benestar i generin relacions positives amb persones, col·lectius o entitats del territori.

Perfil del beneficiari

- Majoritàriament dones.
- Majoritàriament persones migrades.
- Majoritàriament infància (0-11).



Desenvolupament
socioeconòmic i
ocupació

5. ESTRATÈGIA Enfortiment de l'economia de proximitat del Verdum

Descripció

Al Verdum existeixen diverses iniciatives de l'economia social i solidària i del comerç de proximitat impulsades per diversos agents i entitats, com són la Comunitat Urbana de Nou Barris i l'Associació de Comerciants. Es proposa treballar amb aquests agents per identificar les oportunitats i mancances del Verdum i per definir accions de suport i enfortiment de la dimensió socioeconòmica de les xarxes comunitàries existents.

Accions: pendents de definició.





Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

1.

ESTRATÈGIA

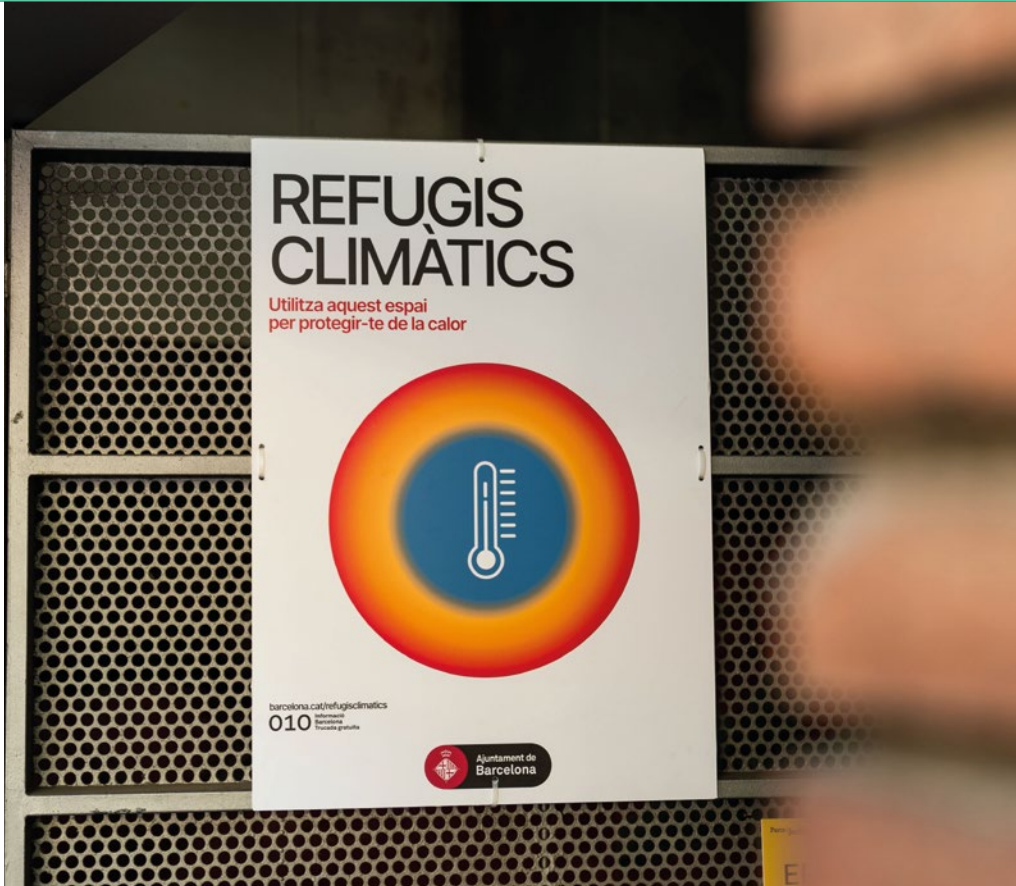
Accelerar i intensificar mesures d'adaptació climàtica a l'espai públic i millora de la xarxa d'espais de refugi climàtic

Descripció

El Verdum és un barri amb habitatges de reduïdes dimensions i poca ventilació natural i sovint sense aire condicionat. A més, els equipaments del barri no sempre disposen de condicions climàtiques adequades per acollir el veïnat en les èpoques de temperatures extremes i les zones d'espai lliure i parc urbà no sempre disposen d'espais d'ombra i vegetació acumulada on els habitants es puguin refugiar i el verd pugui oxigenar.

Per aquest motiu, es proposa identificar i analitzar els punts del barri que poden ser susceptibles d'adequar-se per millorar el confort tèrmic. En aquest cas, es volen aprofitar els projectes de reurbanització previstos per incorporar els estudis necessaris per complir els estàndards d'urbanització tenint en compte els criteris per l'adaptació climàtica (ombres, reflectància de materials, increment del verd, etc.).

S'explora l'opció de facilitar processos comunitaris que permetin aportar informació sobre les necessitats i oportunitats dels espais existents (marxes i accions a l'espai públic) amb una perspectiva ambiental i d'adaptació climàtica.



Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

1.1

ACCIÓ

Adequació dels jardins del Centre Formació d'Adults Freire (CFA Freire)

Descripció del projecte/programa

En l'edició 21-24 es va emprendre una millora dels jardins de l'Escola d'Adults Freire de la mà de l'alumnat del centre, una proposta que va seguir el model dels projectes d'Aprenentatge i Servei a la Comunitat. Es va refer la topografia dels jardins per poder-hi instal·lar un hort i nova vegetació, una aula exterior i mobiliari urbà construït pel mateix alumnat.

En aquesta nova edició, es proposa donar continuïtat a aquest projecte i fer una segona adequació per explorar l'obertura de l'espai al barri i poder-hi dur a terme activitats, així com per generar projectes ambientals i de voluntariat.

Objectius vinculats

- Adaptar l'espai públic i els equipaments de la ciutat per donar resposta a la realitat climàtica i social dels barris, potenciar especialment la infraestructura verda, els espais d'ombra i els serveis socioambientals i millorar-ne la connectivitat per tal d'apropar-los al veïnat.

Subàmbits relacionats

- Adaptació climàtica de l'espai públic (ampliació/millora del verd existent, millora dels espais d'ombra o de refresc, millora de paviments drenants).
- Millora d'equipaments educatius.

Impacte desitjat

Per definir.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



1.2 ACCIÓ Marxa exploratòria amb perspectiva climàtica

Descripció del projecte/programa

Es proposa fer una marxa exploratòria al barri amb l'objectiu d'identificar els espais més rellevants on es produeixen els episodis de calor extrema amb el registre de les temperatures. A partir de la interpretació col·lectiva dels resultats i de la percepció de la calor del veïnat cal treballar en la definició d'accions i propostes transformadores per a adequar el barri durant els mesos de més calor.

La marxa exploratòria també pot ser un punt de partida per treballar aspectes relacionats amb la sostenibilitat i el canvi climàtic, així com organitzar activitats de sensibilització i conscienciació amb la implicació de la ciutadania i el veïnat.

Objectius vinculats

- Adaptar l'espai públic i els equipaments de la ciutat per donar resposta a la realitat climàtica i social dels barris, potenciar especialment la infraestructura verda, els espais d'ombra i els serveis socioambientals i millorar-ne la connectivitat per tal d'apropar-los als veïns i veïnes.

Subàmbits relacionats

- Adaptació climàtica de l'espai públic (ampliació/millora del verd existent, millora dels espais d'ombra o de refresc, millora de paviments drenants).
- Millora d'equipaments educatius.

Impacte desitjat

Amb aquesta acció s'esperen diversos efectes: en primer lloc, la marxa pot ser una manera de visibilitzar els efectes del canvi climàtic al barri i, per tant, pot ser un espai de conscienciació col·lectiu.

En segon lloc, es preveu arribar a persones del barri que no acostumen a participar en els espais habituals. És una manera de motivar i fer conscients a les persones participants de l'impacte que poden tenir aquestes accions en l'entorn i animar-les a participar en diversos projectes i accions relacionades amb la sostenibilitat.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



1.3 ACCIÓ Adequació d'espais d'ombra i verd

Descripció del projecte/programa

A partir de la marxa exploratòria amb perspectiva climàtica es poden identificar els espais del barri que requereixen més ombra i vegetació.

D'aquesta manera, es proposa millorar el barri amb més espais d'ombra i de vegetació a partir de les necessitats detectades.

Objectius vinculats

- Adaptar l'espai públic i els equipaments de la ciutat per donar resposta a la realitat climàtica i social dels barris, potenciar especialment la infraestructura verda, els espais d'ombra i els serveis socioambientals i millorar-ne la connectivitat per tal d'apropar-los al veïnat.

Subàmbits relacionats

- Adaptació climàtica de l'espai públic (ampliació/millora del verd existent, millora dels espais d'ombra o de refresc, millora de paviments drenants).
- Millora de la xarxa d'espais de refugi climàtic.

Impacte desitjat

Fer els espais més amables i fer més ben condicionats per afrontar els episodis de calor.

Perfil del beneficiari

- Ciutadania en general.



Annex: Visió global i resum d'inversions

Visió global





Educació i cultura

ESTRATÈGIA	1. Acompanyament i reforç al projecte educatiu de l'Escola Marta Mata, ja sigui a través del claustre com de l'atenció integral als alumnes
OBJECTIUS	A Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural.
ACCIONS	1.1 Col·laboració amb els perfils psicosocials de l'Escola Marta Mata per generar sinergies dins i fora de l'horari lectiu.
ESTRATÈGIA	2. Reforç de les competències bàsiques i de les habilitats personals de l'alumnat, a través de la línia d'ensenyaments artístics i científics
OBJECTIUS	A Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i alhora que augmentin les eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament. B Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.
ACCIONS	2.1 Consolidació del projecte artístic i teatral a l'Escola Marta Mata. 2.2 Extra! Extra! Oferta d'activitats extraescolars culturals, artístiques i científiques a l'Escola Marta Mata. 2.3 Menja Llibres: reforç de la lectoescriptura.
ESTRATÈGIA	3. Promoció d'espais educatius i de lleure (més enllà del centre escolar) pel col·lectiu d'adolescents i joves
OBJECTIUS	A Consolidar els projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu i cultural.
ACCIONS	3.1 Diagnosi i reforç de l'oferta d'activitats de lleure i extraescolars a Verdum per a adolescents i joves.

ESTRATÈGIA	4. Enfortiment de les habilitats de les famílies per a l'acompanyament en l'èxit educatiu i per sostenir situacions i moments vitals importants
OBJECTIUS	A Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i recursos de les persones adultes en el seu acompanyament. B Consolidar els projectes i les estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.
ACCIONS	4.1 Programa per acompanyar la vinculació i implicació de les famílies en els centres educatius.
ESTRATÈGIA	5. Millora dels centres educatius per adaptar-los als nous projectes i metodologies, garantir espais de qualitat que facilitin el treball i l'aprenentatge
OBJECTIUS	A Consolidar els projectes i estratègies iniciades (tant dins com fora de l'escola) en edicions anteriors que persegueixen promoure la igualtat d'oportunitats en l'àmbit educatiu.
ACCIONS	5.1 Adequació de la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata.



Espai públic i accessibilitat

ESTRATÈGIA	1. Dignificació de la zona sud-oest del barri (entre els carrers Góngora, Almansa, Artesania i via Júlia) amb la promoció d'actuacions integrals i amb perspectiva comunitària
OBJECTIUS	A Transformar, dignificar i revitalitzar l'espai públic per fer-lo més inclusiu, accessible i acollidor. B Potenciar la funció social de l'espai públic per tal de contribuir a unes dinàmiques d'ús que fomentin la cohesió, la socialització i la vida comunitària, i posar especial atenció a les necessitats d'adolescents, persones grans, dones i persones migrades.
ACCIONS	1.1 Reurbanització del carrer de Casals i Cuberó. 1.2 Intervencions puntuals a l'espai públic acompanyades de projectes comunitaris.



Habitatge i rehabilitació

ESTRATÈGIA	1. Promoció de la rehabilitació de finques d'alta complexitat (FAC)
OBJECTIUS	A Rehabilitar el parc residencial i garantir que es prioritzen les intervencions en els entorns i llars més vulnerables i que més ho necessiten. B Treballar amb les comunitats de veïns amb l'objectiu d'enfortir-les, fomentar la cohesió social i millorar la convivència i l'enxarxament al barri.
ACCIONS	1.1 Programa finques d'alta complexitat (FAC)



Salut, benestar i comunitat

ESTRATÈGIA	1. Contribuir a la millora de la convivència i la cohesió social del barri, així com la prevenció de conflictes relacionals i la percepció negativa i d'inseguretat
OBJECTIUS	A Potenciació de la funció social de l'espai públic per garantir-ne la inclusivitat i diversificar-ne els usos, tenir especialment en compte la perspectiva de gènere, intercultural i intergeneracional, i vetllar per la representativitat del perfils prioritaris (dones, adolescents, persones grans i persones migrades). B Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència.
ACCIONS	1.1 Projectes transversals que afavoreixin els espais de trobada, el diàleg i el reconeixement mutu del veïnat.
ESTRATÈGIA	2. Promoure els usos socials i comunitaris de locals de planta baixa del Verdum
OBJECTIUS	A Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida. B Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.
ACCIONS	2.1 Adequació i posada en marxa del local del carrer d'Alonso Cano. 2.2 Adequació i posada en marxa del local del carrer de Robert Robert.

ESTRATÈGIA	3. Promoure l'acollida, el sentiment de pertinença i l'arrelament social al barri amb especial atenció als adolescents, les dones i les persones migrades
OBJECTIUS	A Posar l'atenció en el benestar emocional, principalment dels adolescents i joves, dones i persones migrants, i generar projectes (i aportant eines) que puguin ajudar a gestionar, a ells i a les seves famílies, les "càrregues emocionals" derivades del context de vulnerabilitat i etapa vital en que es troben. B Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, la llengua i el barri d'acollida.
ACCIONS	3.1 Projecte d'acollida i benvinguda al barri per al nou veïnat i amb perspectiva intercultural. 3.2 Projecte de memòria històrica del barri amb perspectiva comunitària i intercultural. 3.3 Consolidació i dinamització de l'àlbum de cromos a l'Escola Marta Mata i en altres centres educatius i agents del barri. 3.4 Creació dels capgrossos de l'ocell Verdum i el porquet amb l'alumnat i la comunitat educativa de l'Escola Marta Mata.

ESTRATÈGIA	4. Promoció del benestar emocional i dels hàbits saludables, així com la prevenció de l'aïllament del col·lectiu d'adolescents
OBJECTIUS	A Enfortir els espais educatius i de lleure no reglat, d'alt valor per a infants i adolescents, per tal que esdevinguin espais d'educabilitat que ajudin a fixar les seves competències bàsiques, i que augmentin les eines i els recursos de les persones adultes en el seu acompanyament. B Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, llengua i barri d'acollida. C Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.
ACCIONS	4.1 Programa de dinamització juvenil.
ESTRATÈGIA	5. Combatre la soledat no volguda dels col·lectius de persones grans i persones migrades
OBJECTIUS	A Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, llengua i barri d'acollida.
ACCIONS	5.1 Atenció i acompanyament a persones grans per combatre l'aïllament.

ESTRATÈGIA	6. Promoure la implicació, la participació comunitària i associativa dels adolescents, les dones i les persones migrades
OBJECTIUS	A Promoure projectes d'arrel comunitària que ajudin a generar col·lectivitat, sentiment de pertinença i arrelament, per tal d'afavorir la convivència. En barris amb una forta mobilitat (barris d'acollida), és important tenir estratègies que fomentin la cohesió i el vincle amb el país, llengua i barri d'acollida. B Augmentar la presència d'adolescents, joves i persones migrants a la vida associativa i els espais de participació als barris per reforçar el capital social i fer-lo més plural i coherent amb les noves realitats socials dels territoris.
ACCIONS	6.1 Projecte d'enfortiment social i comunitari.



Desenvolupament socioeconòmic i ocupació

ESTRATÈGIA	1. Foment de la contractació laboral per a l'adequació puntual d'espais al barri
OBJECTIUS	A Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació. B Impulsar activitats socioeconòmiques per tal de fomentar la vitalitat dels barris i els seus carrers.
ACCIONS	1.1 Projectes formatius i d'experienciació laboral vinculats a intervencions puntuals al barri.

ESTRATÈGIA	2. Contribuir a la lluita contra l'atur estructural de Verdum a través de projectes prelaborals per persones adultes
OBJECTIUS	A Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.
ACCIONS	2.1 Programa Tasta i Connecta.

ESTRATÈGIA	3. Millora de les competències professionals i de la inserció laboral dels joves
OBJECTIUS	A Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.
ACCIONS	3.1 Programes de formació i experiència laboral per a joves.

ESTRATÈGIA	4. Contribuir en la lluita contra la feminització de la pobresa
OBJECTIUS	A Millorar l'ocupabilitat del veïnat dels barris de Pla de Barris, especialment dels perfils prioritaris: dones, joves i persones migrades, amb una mirada integral dels seus processos vitals a través de la formació ocupacional i el foment de la contractació.
ACCIONS	4.1 Concilia: servei de cangur per la cura d'infants.

ESTRATÈGIA	5. Enfortiment de l'economia de proximitat de Verdum
OBJECTIUS	Per definir.
ACCIONS	Per definir.



Adaptació climàtica, transició energètica i verd urbà

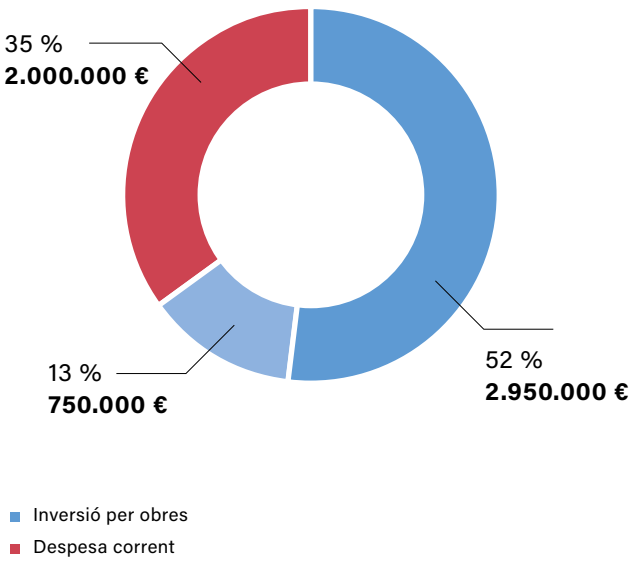
ESTRATÈGIA	1. Accelerar i intensificar mesures d'adaptació climàtica a l'espai públic i millora de la xarxa d'espais de refugi climàtic
OBJECTIUS	A Adaptar l'espai públic i equipaments de la ciutat per donar resposta a la realitat climàtica i social dels barris, potenciant especialment la infraestructura verda, els espais d'ombra i els seus serveis socioambientals i millorar-ne la connectivitat per tal d'apropar-los als veïns i veïnes.
ACCIONS	1.1 Adequació dels jardins del Centre de Formació d'Adults Freire (CFA Freire) 1.2 Marxa exploratòria amb perspectiva climàtica 1.3 Adequació d'espais d'ombra i verd

Pressupost del Pla de Barris del Verдум

El Pla de Barris 2025-2028 parteix d'un pressupost base de 200 M€ (15 M€ destinats exclusivament als Plans Singulars), que es distribueix territorialment en 13 plans de barri.

En el cas del **Districte de Nou barris**, el pressupost global per als cinc plans de barri de l'edició 2025-2028 és de **28 M€ d'inversió** (pressupost desnitat a obres) i **11,8 M€ de despesa corrent** (pressupost destinat a projectes socials, educatius o sociolaborals).

En el cas del Verдум, la inversió total prevista és de **2.950.000 €**, a la qual se li pot sumar una **bossa genèrica de 750.000 €** per a millores puntuals als cinc plans de Nou Barris i una partida de **2 milions d'euros de despesa corrent**.

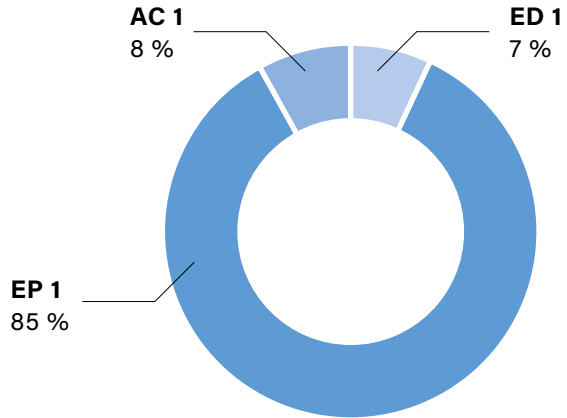


Inversió

Pel que fa a **la inversió**, el Pla de Barris del Verдум té una inversió total prevsita de **2.950.000€**. Aquesta inversió es desplegarà a través de tres estratègies i es concretarà a través de **quatre actuacions específiques**:

Inversions previstes Verдум		
ED 1	Acompanyament i reforç al projecte educatiu de l'Escola Marta Mata, ja sigui a través del claustre com de l'atenció integral als alumnes	200.000 €
1	Adequació de la caseta del conserge de l'escola Marta Mata	200.000 €
EP 1	Dignificació de la zona sud-oest del barri	2.500.000 €
2	Reurbanització del carrer Casals i Cuberó	2.500.000 €
3	Intervencions puntuals a l'espai públic amb perspectiva comunitària	* €
AC 1	Accelerar i intensificar mesures d'adaptació climàtica a l'espai públic i millora de la xarxa d'espais de refugi climàtic	250.000 €
4	Adequació del jardí del Centre Formació Adults Freire	250.000 €
Total inversió prevista		2.950.000 €

En paral·lel, el pla també disposa d'una **bossa genèrica de 750.000€ per al conjunt de cinc plans de Nou Barris**, per a millores puntuals de l'espai públic amb perspectiva comunitària.

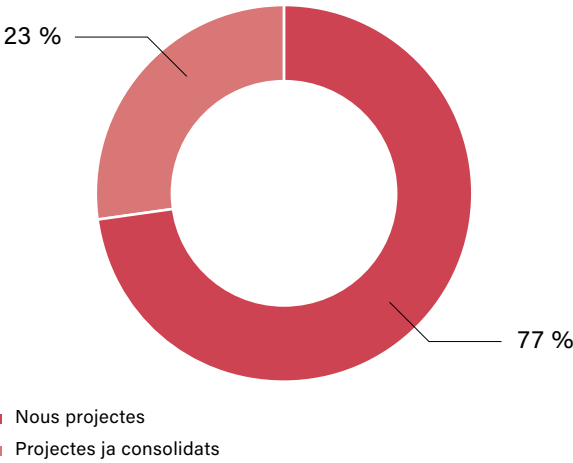


Despesa corrent

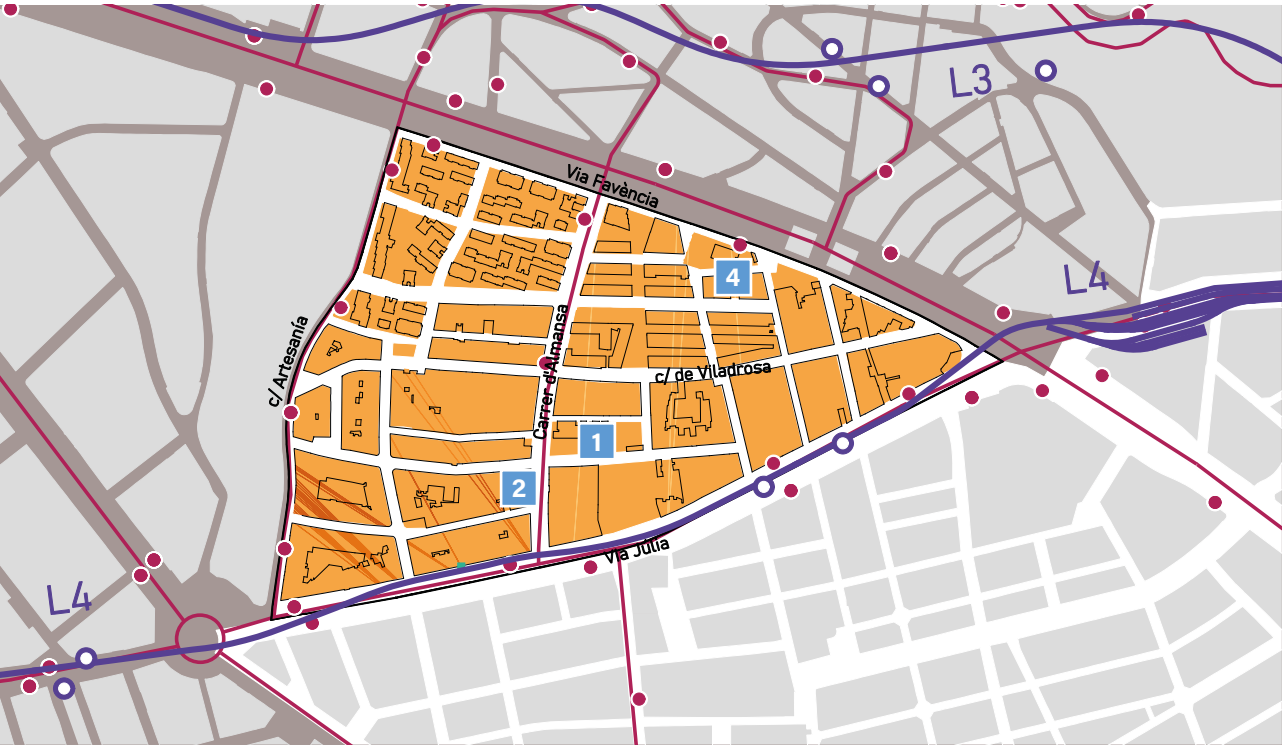
Pel que fa a la **despesa corrent del Pla de Barris del Verдум**, cal tenir en compte que tractant-se d'una 3ª edició del Pla de Barris, una part del pressupost de despesa corrent, ja està compromès per alguns dels projectes del Pla de Barris 2021-2024 que es continuaran desplegant en aquest nou Pla.

El pressupost previst per desplegar projectes socials, educatius, i sociolaborals del Pla de Barris de Verдум és de **2 M€**, de la qual un 23% està compromesa per la continuïtat dels projectes ja iniciats durant la passada edició: Caixa d'Eines, Extra! Extra!, Menja Llibres, FAC, Concilia i el projecte contra la soledat no volugda.

Això deixa aproximadament **1,5 M€ per a nous projectes** a despelgar durant el 2025-2028 en el marc del Pla de Barris de Verдум.



Mapa de les inversions localitzades



- 1 Adequació de la caseta del conserge de l'Escola Marta Mata.
- 2 Reurbanització del carrer de Casals i Cuberó.
- 4 Adequació del jardí del Centre de Formació d'Adults Freire.

PLA^{DE} BARRIS